

EBA/GL/2025/01

08.01.2025.

Pamatnostādnes par vides, sociālo un pārvaldības (VSP) risku pārvaldību

1. Atbilstība un ziņošanas prasības

Šo pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs ir izklāstīts EBI skatījums uz uzraudzības pieeju Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā par to, vai konkrētā jomā jā piemēro Savienības tiesību akti un kā tas jā dara. Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā definētajām kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās jā ievēro, attiecīgi iekļaujot tās savā praksē (piemēram, grozot savu tiesisko regulējumu vai uzraudzības procesus), tostarp gadījumos, kad pamatnostādnes galvenokārt ir paredzētas iestādēm.

Pārskatu sniegšana

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 03.06.2025 jā paziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai arī jā norāda to neievērošanas iemesli. Ja attiecīgajā termiņā šāds paziņojums nebūs saņemts, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šīs pamatnostādnes neievēro. Paziņojumi ir jā nosūta, iesniedzot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu ar norādi "EBA/GL/2025/01". Personām, kuras iesniedz paziņojumus, jā būt atbilstīgi pilnvarotām to pārstāvēto kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par visām izmaiņām atbilstības statusā arī jā ziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļvietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.)

2. Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

Priekšmets un piemērošanas joma

5. Šajās pamatnostādnēs ir precizēti stingri pārvaldības pasākumi, kas iestādēm jāievieš saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 87.a panta 1. punktu un 74. pantu², un tās aptver:
 - (a) minimālos standartus un atsauces metodoloģijas vides, sociālo un pārvaldības (VSP) risku identificēšanai, mērīšanai, pārvaldībai un uzraudzībai saskaņā ar minētās direktīvas 87.a panta 5. punkta a) apakšpunktu;
 - (b) kvalitatīvos un kvantitatīvos kritērijus, lai novērtētu VSP risku ietekmi uz iestāžu riska profilu un maksātspēju īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā saskaņā ar minētās direktīvas 87.a panta 5. punkta c) apakšpunktu;
 - (c) to plānu saturu, kas vadības struktūrai jā sagatavo saskaņā ar minētās direktīvas 76. panta 2. punktu un kas ietver konkrētus termiņus un kvantitatīvus starpposma mērķrādītājus un atskaites punktus, lai uzraudzītu un novērstu finanšu riskus, kas izriet no VSP faktoriem, tostarp tos, kas izriet no korekcijas procesa un pārejas tendencēm attiecībā uz attiecīgajām dalībvalstīm un Savienības regulatīvajiem mērķiem saistībā ar VSP faktoriem, jo īpaši mērķa līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, kā noteikts Regulā (ES) 2021/1119, kā arī – attiecīgā gadījumā starptautiskām aktīvām iestādēm – trešo valstu juridiskiem un regulatīviem mērķiem saskaņā ar minētās direktīvas 87.a panta 5. punkta b) apakšpunktu.
6. Šīs pamatnostādnes attiecas uz iestāžu VSP riska pārvaldības procesiem kā daļu no to plašākas riska pārvaldības sistēmas. Tās attiecas uz stabilām stratēģijām, politikām, procesiem un sistēmām VSP risku identificēšanai, mērīšanai, pārvaldībai un uzraudzībai īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, kas iestādēm, uz kurām attiecas Direktīva 2013/36/ES, ir kā daļa no to stabilas pārvaldības sistēmas, tostarp riska pārvaldības sistēmas, kas prasīta Direktīvas 2013/36/ES 74. panta 1. punktā. Šīs pamatnostādnes arī papildina un precizē EBI pamatnostādnes par iekšējo pārvaldību³ un EBI pamatnostādnes par aizdevumu iniciēšanu un uzraudzību⁴ saistībā ar VSP risku pārvaldību.
7. Kompetentajām iestādēm un iestādēm šīs pamatnostādnes būtu jāpiemēro saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 109. pantā noteikto piemērošanas līmeni.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.06.2013., 338. lpp.)

³ EBI pamatnostādnes par iekšējo pārvaldību saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES (EBA/GL/2021/05)

⁴ EBI pamatnostādnes par aizdevumu iniciēšanu un uzraudzību (EBA/GL/2020/06)

Adresāti

8. Šīs pamatnostādnes ir adresētas kompetentajām iestādēm, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta i) apakšpunktā, un finanšu iestādēm, kas definētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 1. punktā, kuras ir iestādes arī saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 3. apakšpunktu⁵.

Definīcijas

9. Ja vien nav norādīts citādi, termini, kas izmantoti un definēti Direktīvā 2013/36/ES un Regulā (ES) Nr. 575/2013, šajās pamatnostādnēs ir tāda pati nozīme.

3. Īstenošana

Piemērošanas datums

10. Šīs pamatnostādnes attiecas uz iestādēm, kas nav mazas un nesarežģītas iestādes, no 2026. gada 11. janvāra. Šīs pamatnostādnes piemēro mazām un nesarežģītām iestādēm vēlākais no 2027. gada 11. janvāra.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenārajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.06.2013., 1. lpp.)

4. VSP risku noteikšanas un mērīšanas atsaucē metodoloģija

4.1 Būtiskuma novērtējums

11. Kā daļa no atsaucē metodoloģijas iestāžu VSP risku noteikšanai un mērīšanai, kas jāiekļauj to stratēģijās un iekšējās procedūrās, iestādēm jānodrošina regulāra VSP risku būtiskuma novērtējuma veikšana. Šis novērtējums jāveic vismaz reizi gadā vai — mazām un nesarežģītām iestādēm (*SNCI*) — reizi divos gados. Tomēr iestādēm, tostarp *SNCI*, biežāk jāatjaunina savs novērtējums, ja notiek būtiskas izmaiņas to uzņēmējdarbības vidē saistībā ar VSP faktoriem, piemēram, nozīmīgas jaunas publiskās politikas vai izmaiņas iestādes uzņēmējdarbības modelī, portfeļos vai darbībās.
12. VSP risku būtiskuma novērtējums jāveic kā iestādei specifisks novērtējums, kas sniedz iestādei priekšstatu par VSP risku finansiālo būtiskumu tās uzņēmējdarbības modelim un riska profilam, ko papildina VSP faktoru un transmisijas kanālu kartēšana ar tradicionālajām finanšu risku kategorijām. VSP risku būtiskuma novērtējumam jāskaidro ar citiem iestādes veiktajiem būtiskuma novērtējumiem, jo īpaši tiem, kas veikti, lai atklātu būtiskos ilgtermiņa riskus saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES⁶ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/2772⁷, un attiecīgā gadījumā jāiekļauj iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa (*ICAAP*) būtiskuma novērtējumā.
13. VSP risku būtiskuma novērtējumā būtu jāizmanto uz risku balstīta pieeja, kurā ņem vērā VSP risku rašanās iespējamību un iespējamo finansiālās ietekmes apmēru īstermiņā un vidējā termiņā, kā arī ilgtermiņā vismaz 10 gadu laikposmā.
14. Lai visaptveroši novērtētu VSP risku būtiskumu, iestādēm jānodrošina, ka to būtiskuma novērtējuma tvērums pietiekami atspoguļo to darbību, portfeļu, pakalpojumu un produktu būtību, lielumu un sarežģītību. Iestādēm jāizvērtē VSP risku ietekme uz visām tradicionālajām finanšu riska kategorijām, kurām tās ir pakļautas, tostarp kredīta, tirgus, likviditātes, operacionālajiem (tostarp tiesvedības), reputācijas, uzņēmējdarbības modeļa un koncentrācijas riskiem. Nosakot būtiskos VSP riskus, jāņem vērā gan to ietekme uz finanšu risku kategorijām, gan riska darījumu, ieņēmumu un peļņas apjoms un/vai daļas, kas pakļautas riskiem.
15. Attiecībā uz vides risku būtiskuma novērtējumu iestādēm jāizmanto gan kvalitatīva, gan kvantitatīva informācija. Iestādēm jāņem vērā pietiekami plašs vides faktoru klāsts, kas ietver

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.06.2013., 19. lpp.)

⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2772 (2023. gada 31. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES papildina attiecībā uz ilgtermiņa ziņu sniegšanas standartiem (OV L, 2023/2772, 22.12.2023.)

vismaz ar klimatu saistītus faktoros, ekosistēmu degradāciju un bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Iestādēm jānovērtē gan pārejas, gan fiziskā riska virzītājspēki, ņemot vērā turpmāk minētos aspektus.

a) Attiecībā uz pārejas riskiem:

- i. galvenās tautsaimniecības nozares, kuras finansētie aktīvi atbalsta vai kurās iestādes darījuma partneris veic savu galveno darbību;
- ii. notiekošas un potenciālas turpmākas būtiskas izmaiņas valsts politikā, tehnoloģijās un tirgus preferencēs (piemēram, jauni vides noteikumi vai nodokļu atvieglojumi, inovatīvu mazoglekļa tehnoloģiju izstrāde, izmaiņas patērētāju vai ieguldītāju pieprasījumā);
- iii. attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar klimatu:
 1. pakļautība nozarēm, kas lielā mērā veicina klimata pārmaiņas, kā norādīts Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2020/1818 6. apsvērumā, t. i., nozarēm, kas uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 1893/2006 I pielikuma A līdz H sadaļā un L sadaļā⁸, īpašu uzmanību pievēršot pakļautībai fosilā kurināmā nozares uzņēmumiem;
 2. portfeļu atbilstības vai neatbilstības pakāpi to jurisdikciju attiecīgajiem regulatīvajiem mērķiem, kurās tās darbojas, — attiecībā uz *SNCI* un citām iestādēm, kas nav lielas iestādes, vismaz pamatojoties uz augsta līmeņa kvalitatīvu novērtējumu.

b) Attiecībā uz fiziskajiem riskiem:

- i. ģeogrāfiskās teritorijas, kurās atrodas darījuma partneru galveno aktīvu fiziskais nodrošinājums (piemēram, ražotnes), īpaši attiecībā uz nekustamo īpašumu;
- ii. neaizsargātības līmeni pret vides apdraudējumiem (piemēram, ar temperatūru, vēju, ūdeni, cieto masu saistītiem apdraudējumiem), kas saistīti ar dažādiem klimata scenārijiem un pārejas trajektorijām, vai — attiecībā uz *SNCI* un citām iestādēm, kas nav lielas iestādes, — vismaz ar vienu nelabvēlīgu scenāriju.

⁸ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/1818 (2020. gada 17. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 papildina attiecībā uz standartu minimumu ES klimata pārejas etaloniem un Parīzes nolīgumam pielāgotiem ES etaloniem (OV L 406, 03.12.2020., 17. lpp.), — Klimata etalonu standartu regula — 6. apsvēruma: Nozares, kas uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 1893/2006 I pielikuma A līdz H sadaļā un L sadaļā.

16. Iestādēm sava ICAAP ietvaros jāpamato un jādokumentē VSP risku būtiskuma novērtējumi, t. sk. izmantotās metodoloģijas un robežvērtības, izmantotie ievaddati un faktori, kā arī galvenie rezultāti un izdarītie secinājumi, tostarp secinājumi par nebūtiskumu.
17. Iestādēm attiecīgi saskaņā ar 4.2., 5. un 6. iedaļu jāizstrādā un jāīsteno mērīšanas metodes, riska pārvaldības pasākumi un pārejas plānošanas procesi, kas ir samērīgi un pamatoti ar būtiskuma novērtējuma rezultātiem. Šajā nolūkā iestādēm jāparedz plašāka un sarežģītāka kārtība attiecībā uz VSP riskiem, kas identificēti kā būtiski. Savukārt iestāžu izmantotajām VSP riska mērīšanas metodoloģijām un VSP riska novērtēšanas rīkiem jāatbalsta un jānodrošina informācija būtiskuma novērtējuma regulārai atjaunināšanai. Mazākas iestādes, kas veic mazāk sarežģītas darbības, var piemērot mazāk plašus un sarežģītus pasākumus, kuriem tomēr vajadzētu būt samērīgiem ar to VSP risku būtiskuma novērtējuma rezultātiem.

4.2 VSP risku identificēšana un mērīšana

4.2.1. Vispārīgi principi

18. Obligāto VSP risku noteikšanas un novērtēšanas standartu ietvaros, iestāžu iekšējās procedūrās jāiekļauj instrumenti un metodoloģijas, lai novērtētu VSP risku virzītājspēkus un to pārneses kanālus uz dažādām prudenciālā riska kategorijām un finanšu riska rādītājiem, kas ietekmē iestādes, tostarp ar perspektīvu nākotnē.
19. Lai nodrošinātu pareizu VSP risku identificēšanu un pārvaldību, iestādēm jāapsver šo risku iespējamā ietekme īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā. Iestāžu izmantoto datu punktu, kvantitatīvās noteikšanas rīku, metožu un rādītāju granularitātei un precizitātes līmenim jāņem vērā to būtiskuma novērtējums, kā arī to lielums un sarežģītība, un parasti tas ir augstāks īstermiņā un vidējā termiņā. Ilgtermiņa perspektīvas būtu jāapsver vismaz no kvalitatīvā viedokļa un jāatbalsta stratēģiskie novērtējumi un lēmumu pieņemšana.
20. Attiecībā uz vides riskiem iekšējām procedūrām un metodoloģijām jāļauj iestādēm:
 - a. kvantitatīvi noteikt klimata pārmaiņu riskus, piemēram, aplēšot ar klimatu saistīto faktoru radītās finansiālās ietekmes īstenošanās varbūtību un apmēru;
 - b. pienācīgi izprast finanšu riskus, kas var rasties no citu veidu vides riskiem, piemēram, tiem, kas izriet no dabas degradācijas, tostarp bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un ekosistēmu pakalpojumu zaudēšanas, vai no veicamo darbību neatbilstības tādām darbībām, kuru mērķis ir aizsargāt, atjaunot un/vai samazināt negatīvu ietekmi uz dabu;
 - c. noteikt galvenos riska rādītājus (GRR), kas aptver vismaz īstermiņa un vidēja termiņa laika periodus, un riska darījumu un portfeļu apjomu, kas noteikts saskaņā ar būtiskuma novērtējuma rezultātiem.

21. Attiecībā uz sociālajiem un pārvaldības riskiem gadījumos, kad sākotnēji trūkst kvantitatīvas informācijas, iestāžu iekšējās procedūrās jāparedz metodes, kas sākas ar kvalitatīvu novērtējumu par šo risku iespējamo ietekmi uz iestādes darbību un finanšu riskiem, ar kuriem tā saskaras, un pakāpeniski jāizstrādā progresīvāki kvalitatīvi un kvantitatīvi pasākumi. Iestādēm pakāpeniski jāpilnveido savas pieejas atbilstoši regulatīvajam, zinātniskajam, datu pieejamības un metodoloģiskajam progresam.
22. Attiecībā uz mijiedarbību starp dažādām, attiecīgi, vides, sociālā un pārvaldības riska kategorijām ar iestāžu iekšējām procedūrām jānodrošina, ka katra riska kategorija vispirms tiek novērtēta, ņemot vērā tās specifiskās iezīmes, pirms šo risku novērtēšanā tiek apsvērtas iespējamās savstarpējās saiknes un atkarības.

4.2.2. Datu apstrādes

23. Iestāžu iekšējām procedūrām jānodrošina pareizu informācijas pārvaldības sistēmu ieviešana, lai identificētu, vāktu, strukturētu un analizētu datus, kas nepieciešami VSP risku novērtēšanas, pārvaldības un uzraudzības atbalstam. Šādas sistēmas būtu jāievieš visā iestādē kā daļa no vispārējās datu pārvaldības un IT infrastruktūras. Iestādēm regulāri jāpārskata sava prakse, lai nodrošinātu, ka tā ir aktuāla sabiedrības (piemēram, lielāka datu pieejamība regulatīvo iniciatīvu dēļ) un tirgus attīstībai, un jāievieš pasākumi datu kvalitātes novērtēšanai un uzlabošanai.
24. Iestāžu iekšējām procedūrām būtu jānodrošina, ka iestādes vāc un izmanto informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu, pārvaldītu un uzraudzītu pašreizējos un uz nākotni vērstos VSP riskus, kuriem tās varētu būt pakļautas ar savu darījumu partneru starpniecību, cenšoties pienācīgi detalizētā līmenī vākt klientu un aktīvu līmeņa datus.
25. Iestāžu iekšējās procedūras jābalsta gan uz iekšēji, gan ārēji pieejamiem VSP datiem, tostarp regulāri pārskatot un izmantojot ilgtspējas informāciju, ko atklājuši to darījumu partneri, jo īpaši saskaņā ar Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartiem, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, vai brīvprātīgo ziņošanas standartu biržā nekotētiem maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) saskaņā ar Paziņojumu COM (2023) 535 par MVU atvieglojumu paketi⁹.
26. Iestādēm jānovērtē, kuri citi datu avoti efektīvi atbalstītu VSP risku novērtēšanu, pārvaldību un uzraudzību, piemēram, informācija, kas iegūta, sadarbojoties ar klientiem un darījumu partneriem jaunu un esošu darījumu attiecību ietvaros, vai trešo personu dati. Ja iestādes izmanto trešo pušu pakalpojumu sniedzēju pakalpojumus, lai piekļūtu VSP datiem, iestādēm jānodrošina, ka tām ir pietiekama izpratne par datu sniedzēju izmantotajiem avotiem, datiem un metodoloģijām, tostarp to iespējamiem ierobežojumiem.

⁹ COM (2023) 535 — Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "MVU paredzētu atvieglojumu pakete"

27. Ja datu kvalitāte vai pieejamība sākotnēji nav pietiekama, lai apmierinātu riska pārvaldības vajadzības, iestādēm jānovērtē šie trūkumi un to iespējamā ietekme. Iestādēm jāveic un jānodrošina korektīvās darbības, tostarp aplēšu vai indikatīvo vērtību izmantošana, piemēram, pamatojoties uz nozares un/vai reģionālā līmeņa īpašībām un, ja iespējams, veicot korekcijas, lai ņemtu vērā darījumu partneriem specifiskos aspektus. Iestādēm jācenšas laika gaitā samazināt aplēšu un aptuveno rādītāju izmantošana, uzlabojoties VSP datu pieejamībai un kvalitātei.
28. Attiecībā uz lieliem korporatīviem darījumu partneriem, kas definēti Direktīvas 2013/34/ES 3. panta 4. punktā, iestādēm attiecīgā gadījumā jāapsver iespēja vākt vai iegūt turpmāk minētos datu punktus.
- a. Attiecībā uz vides riskiem:
- i. galveno aktīvu (piemēram, ražotņu) ģeogrāfiskā atrašanās vieta un pakļautība vides apdraudējumiem (piemēram, ar temperatūru saistīti, ar vēju saistīti, ar ūdeni saistīti apdraudējumi, ar cieto masu saistīti apdraudējumi) tādā detalizācijas pakāpē, kas vajadzīga pienācīgai fizisko risku analīzei, un apdrošināšanas pieejamība;
 - ii. pašreizējās un, ja pieejamas, plānotās siltumnīcefekta gāzu (SEG) 1., 2. un 3. pakāpes emisijas absolūtā vērtībā un attiecīgā gadījumā intensitātes vērtībā;
 - iii. atkarība no fosilā kurināmā vai no ekonomikas faktoru, vai ieņēmumu bāzes ziņā;
 - iv. enerģijas un ūdens pieprasījums un/vai patēriņš vai no ekonomisko faktoru, vai ieņēmumu bāzes izteiksmē;
 - v. nekustamā īpašuma riska darījumu energoefektivitātes līmenis un darījuma partnera parāda apkalpošanas spēja;
 - vi. vides risku un iespēju pašreizējā un paredzamā finansiālā ietekme uz darījuma partnera finansiālo stāvokli, finanšu rezultātiem un naudas plūsmām;
 - vii. ar pāreju saistīti stratēģiskie plāni, tostarp klimata pārmaiņu mazināšanas pārejas plāns, kas atklāts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2464 19.a vai 29.a pantu, ja pieejams.
- b. Attiecībā uz sociālajiem un pārvaldības riskiem:
- i. atbilstība ESAO pamatnostādņem daudznacionāliem uzņēmumiem, ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipiem un Starptautiskās Darba organizācijas Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā;
 - ii. negatīva būtiska ietekme uz saviem darbiniekiem, darbiniekiem vērtību ķēdē, ietekmētajām sabiedrībām un patērētājiem/galvenajiem lietotājiem, tostarp

informācija par pienācīgas rūpības pasākumiem vai procesiem, lai novērstu un labotu šādu ietekmi.

29. Attiecībā uz riska darījumiem ar cita veida darījumu partneriem, kas nav lielas komercsabiedrības, iestādēm:
- a. jānosaka VSP risku identificēšanai, mērīšanai un pārvaldībai nepieciešamie datu punkti, ņemot vērā 28. punktā sniegto sarakstu, lai atbalstītu šo novērtējumu;
 - b. ja tas nepieciešams datu trūkumu novēršanai, jāizmanto ekspertu slēdzieni, kvalitatīvie dati, portfeļa līmeņa novērtējumi un aizstājējvērtības saskaņā ar 27. punktu.

4.2.3. VSP risku identificēšanas un mērīšanas atsaucēs metodoloģiju galvenās iezīmes

30. Iestāžu iekšējās procedūrās būtu jāparedz riska novērtēšanas metodoloģiju — tostarp uz riska darījumiem balstītu, uz nozari, portfeli balstītu un uz scenārijiem balstītu metodoloģiju, kas izklāstītas 31.–42. punktā, — kombinācija. Metodoloģiju kombinācijai jābūt izveidotai tā, lai iestādes varētu visaptveroši novērtēt VSP riskus visos attiecīgajos laika periodos. Jo īpaši iestādēm būtu jāizmanto vismaz uz riska darījumiem balstītas metodes, lai iegūtu īstermiņa pārskatu par to, kā VSP riski ietekmē darījuma partneru riska profilu un rentabilitāti, jāizmanto uz nozarēm, portfeļiem un scenārijiem balstītas metodes, lai atbalstītu vidēja termiņa plānošanas procesu un riska limitu un pieļaujamā riska noteikšanu, lai virzītu iestādi uz tās stratēģisko mērķu sasniegšanu, un, izmantojot uz scenārijiem balstītas metodes, jāizvērtē sava jutība pret VSP riskiem dažādos laika periodos, tostarp ilgtermiņā.

a. Uz riska darījumiem balstītas metodes

31. Riska darījumu līmenī saskaņā ar EBI pamatnostādņu par aizdevumu iniciēšanu un uzraudzību 126. un 146. punkta noteikumiem iestādēm jāievieš iekšējās procedūras, lai novērtētu savu darījuma partneru darbības un galveno aktīvu pakļautību VSP faktoriem, jo īpaši vides faktoriem un klimata pārmaiņu ietekmei, kā arī riska mazināšanas pasākumu piemērotību. Šajā nolūkā iestādēm būtu jānodrošina, ka VSP faktori, jo īpaši vides faktori, tiek pienācīgi atspoguļoti to iekšējās riska klasifikācijas procedūrās, tiek ņemti vērā aizņēmēja saistību neizpildes riska vispārējā novērtējumā un, ja to pamato to būtiskums, tiek iekļauti riska rādītājos, iekšējos kredītnovērtējuma vai reitingu modeļos, kā arī nodrošinājuma vērtēšanā.
32. Attiecībā uz vides risku novērtējumu riska darījumu līmenī iestāžu iekšējās procedūrās būtu jāiekļauj riska faktoru un kritēriju kopums, kas aptver gan fiziskos, gan pārejas riska virzītājspēkus. Attiecībā uz lielām iestādēm tas attiecīgā gadījumā ietver vismaz šādus elementus:

- a) neaizsargātības pakāpi pret vides apdraudējumiem, ņemot vērā darījumu partneru un garantijas devēju galveno aktīvu vai riska darījumu pamatā esošā fiziskā nodrošinājuma ģeogrāfisko atrašanās vietu, — gan bilances, gan ārpusbilances riska darījumiem;
 - b) neaizsargātības pakāpi pret pārejas riskiem, ņemot vērā attiecīgo tehnoloģiju attīstību, piemērojamo vai gaidāmo vides aizsardzības noteikumu ietekmi, kas ietekmē darījuma partnera darbības nozari, darījuma partnera pašreizējās un, ja tādas ir, plānotās SEG emisijas absolūtā izteiksmē un, ja nepieciešams, intensitātes vērtību, mainīgo tirgus preferenču ietekmi un, dzīvojamo vai komerciālo nekustamo īpašumu riska darījumu gadījumā - energoefektivitātes līmeni, līdz ar darījuma partneru parāda apkalpošanas spēju;
 - c) darījuma partnera uzņēmējdarbības modeļa un/vai piegādes ķēdes pakļautību kritiskiem traucējumiem, ko rada vides faktori, piemēram, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, ūdens resursu noslodzes vai piesārņojuma ietekme;
 - d) darījuma partnera pakļautību reputācijas un tiesvedības riskiem, ņemot vērā pabeigtās, izskatīšanā esošas vai nenovēršamas tiesvedības lietas, kas saistītas ar vides jautājumiem;
 - e) riska darījuma vai aktīva (plānoto) termiņu vai termiņstruktūru;
 - f) risku mazinošus faktoros — tādus kā privātā vai publiskā sektora apdrošināšanas segums, piemēram, pamatojoties uz piemērojamām valsts katastrofu shēmām vai līdzīgiem regulējumiem, — un darījuma partnera spēja nodrošināt noturību pret pārejas un fiziskiem riskiem, tostarp izmantojot uz nākotni vērstu pārejas plānošanu.
33. Ja konkrētu kritēriju novērtēšanai vajadzīgie dati vēl nav pieejami, piemēram, par mazākiem korporatīviem darījumu partneriem, iestādēm būtu jāveic 26., 27. un 29. punktā izklāstītie pasākumi.
34. Attiecībā uz sociālo un pārvaldības risku novērtēšanu riska darījumu līmenī iestādēm jāīsteno uzticamības pārbaudes procesi, lai novērtētu darījuma partneru uzņēmējdarbības modeļa finansiālo ietekmi un neaizsargātību pret sociālajiem un pārvaldības faktoriem, ņemot vērā korporatīvo darījuma partneru atbilstību sociālajiem un pārvaldības standartiem, piemēram, tiem, kas minēti 28. punkta b) apakšpunkta i) daļā, darījuma partnera pakļautību tiesvedības riskam, ko izraisa sociālie vai pārvaldības jautājumi, kā arī piemērojamās tiesību aktus jurisdikcijā, kurā darījuma partneris darbojas.
- b. Uz nozari balstītas, uz portfeli balstītas un portfeļa pielāgošanas metodes**
35. Iestāžu iekšējās procedūrās jāparedz uz nozarēm un portfeļiem balstītas metodoloģijas, jo īpaši intensitātes kartes, kurās atsevišķu tautsaimniecības (apakš-)nozaru VSP riski ir norādīti diagrammā vai skalu sistēmā, kā minēts EBI pamatnostādņu par aizdevumu iniciēšanu un uzraudzību 127. un 149. punktā. Iestāžu metodoloģijām jāļauj kartēt savus portfeļus saskaņā

ar VSP risku noteicošajiem faktoriem un identificēt jebkādu koncentrāciju attiecībā uz vienu vai vairākiem VSP risku veidiem.

36. Attiecībā uz VSP faktoriem, kas nav saistīti ar klimatu, lielajām iestādēm jāizstrādā:
- metodes, lai noteiktu nozares, kuras ir ļoti atkarīgas no ekosistēmu pakalpojumiem vai kurām ir būtiska ietekme uz ekosistēmu pakalpojumiem, instrumenti dabas degradācijas finansiālās ietekmes mērīšanai un darbības, kuru mērķis ir aizsargāt, atjaunot un/vai samazināt negatīvo ietekmi uz dabu;
 - pieejas, lai novērtētu portfeļu pozitīvo vai negatīvo ietekmi uz ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu un novērtētu iespējamus saistītos finanšu riskus.
37. Attiecībā uz klimata pārmaiņu riskiem iestāžu iekšējās procedūrās jāparedz, ka tiek izmantota vismaz viena portfeļa pielāgošanas metodoloģija, lai nozaru līmenī novērtētu iestādes portfeļu atbilstību ar klimatu saistītām = trajektorijām un/vai etalona scenārijiem. Iestādēm arī jāapsver iespēja novērtēt pielāgošanu darījuma partnera līmenī, piemēram, salīdzinot konkrētā darījuma partnera SEG emisiju intensitāti ar piemērojamo nozares etalonu.
38. Piemērojot 37. punktu, iestādēm jāizmanto uz zinātnei balstīti scenāriji, kuri attiecas uz to riska darījumu saimnieciskās darbības nozarēm un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ir atjaunināti un kurus ir izstrādājušas valsts, ES vai starptautiskas organizācijas, piemēram, valstu vides aģentūras, ES Komisijas Kopīgais pētniecības centrs, Starptautiskā enerģētikas aģentūra, Finanšu sistēmas zaļināšanas tīkls, Starptautiskā klimata pārmaiņu ekspertu grupa. Nozaru dekarbonizācijas trajektorijām jāatbilst piemērojamajam politikas mērķim, piemēram, ES mērķim līdz 2050. gadam panākt SEG neto nulles emisiju līmeni un līdz 2030. gadam samazināt emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, vai attiecīgā gadījumā jebkuram valsts mērķim.
39. Šo pamatnostādņu 37. punkta mērķiem iestādēm jānosaka atbilstoša portfeļu pielāgošanas novērtējumu tvērums un izmantoto metodoloģiju sarežģītības pakāpe, pamatojoties uz to portfeļu raksturlielumiem, būtiskuma novērtējuma rezultātiem un to lielumu un sarežģītību. Lielām iestādēm, kuru vērtspapīri tiek tirgoti regulētā tirgū Savienībā, jāņem vērā nozaru saraksts, kas iekļauts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2022/2453 I pielikuma 3. veidnē¹⁰. *SNCI* un citas iestādes, kas nav lielas iestādes, var izmantot reprezentatīvus riska darījumu paraugus savos portfeļos, lai veiktu portfeļu pielāgošanas novērtējumus.
40. Iestādēm būtu jāpamato un jādokumentē savas metodoloģiskās izvēles, tostarp scenārija(-u) un bāzes gada izvēle, nozaru izvēle un — *SNCI* un citu nelielu iestāžu gadījumā — darījumu reprezentatīvas izlases noteikšana, kā arī jebkādas būtiskas metodoloģijas izmaiņas laika

¹⁰ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/2453 (2022. gada 30. novembris), ar ko Īstenošanas regulā (ES) 2021/637 noteiktos īstenošanas tehniskos standartus groza attiecībā uz informācijas atklāšanu par vides, sociāliem un pārvaldības riskiem (OV L 324, 19.12.2022., 1. lpp.)

gaitā. Ja trūkst datu, kas nepieciešami pielāgošanas novērtēšanai, iestādēm jārikojas, kā izklāstīts 26., 27. un 29. punktā.

41. Iestādēm jāņem vērā atziņas, kas iegūtas, izmantojot klimata portfeļu pielāgošanas metodoloģijas, lai:

- a. novērtētu un uzraudzītu ar klimatu saistītos pārejas riskus, kas izriet no darījumu partneru un/vai portfeļu neatbilstības ES, dalībvalsts vai trešās valsts regulatīvajiem mērķiem un trajektorijām, kas atbilst piemērojamiem klimata mērķiem, un iespējamos saistītos finanšu riskus;
- b. izmantotu šo informāciju savā vēlmes uzņemt risku, uzņēmējdarbības stratēģijas un pārejas plānošanas formulēšanas un īstenošanas lēmumu pieņemšanas procesā, tostarp attiecībā uz prioritātes noteikšanu sadarbībai ar konkrētiem darījumu partneriem.

c. **Uz scenāriju balstītas metodes**

42. Papildus uz riska darījumiem balstītām, uz nozari balstītām, uz portfeli balstītām un portfeļa pielāgošanas metodēm iestāžu iekšējās procedūrās būtu jāparedz uz scenārijiem balstītas analīzes izmantošana, lai pārbaudītu to noturību pret VSP riskiem, sākot ar klimata pārmaiņu riskiem, dažādos scenārijos¹¹.

¹¹ Ar Direktīvas 2013/36/ES 87.a panta 5. punktā iekļautā pilnvarojuma d) punktu saistītais jautājums tiks risināts, izstrādājot papildu EBI pamatnostādnes par scenāriju analīzi, lai pārbaudītu iestāžu noturību pret vides, sociālajiem un pārvaldības faktoriem.

5. VSP risku pārvaldības un uzraudzības minimālie standarti un atsauces metodoloģija

5.1 VSP riska pārvaldības principi

43. Lai integrētu VSP riskus iestādes mēroga riska pārvaldības sistēmā saskaņā ar EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību 152. punktu, iestādēm jāņem vērā VSP risku kā visu tradicionālo finanšu risku kategoriju, tostarp kredītriska, tirgus, operacionālo (tostarp tiesvedības), reputācijas, likviditātes, uzņēmējdarbības modeļa un koncentrācijas risku, iespējamā virzītājspēka loma.
44. Iestādēm jāiekļauj VSP riski savās esošajās riska pārvaldības sistēmās un procesos, nodrošinot atbilstību vispārējām uzņēmējdarbības un riska stratēģijām, tostarp plāniem saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 76. panta 2. punktu, kā sīkāk norādīts 6. iedaļā. Iestādēm jānodrošina, ka tām ir pilnībā integrēta pieeja, kuras ietvaros VSP riski ir pienācīgi aptverti un ņemti vērā kā daļa no riska pārvaldības stratēģijām, politikas un limitiem. Ja iestādes ir ieviesušas īpašus pasākumus attiecībā uz VSP riskiem, tām jānodrošina, ka tie tiek atspoguļoti un iekļauti esošajā riska pārvaldības sistēmā.
45. Iestādēm jāizstrādā stabila un pareiza pieeja VSP risku pārvaldībai un mazināšanai īstermiņā un vidējā termiņā, kā arī vismaz 10 gadu ilgtermiņa perspektīvā, ņemot vērā 19. punktā izklāstītos principus.
46. Iestādēm jānosaka, kura riska pārvaldības un mazināšanas instrumentu kombinācija varētu to vislabāk veicināt, apsverot dažādus instrumentus, tostarp turpmāk minētos.
- a) Iesaiste ar darījuma partneriem, lai labāk izprastu darījuma partnera riska profilu un nodrošinātu atbilstību iestādes vēlmei uzņemties risku un stratēģiskajiem mērķiem, jo īpaši:
- i. to darījuma partneru loka noteikšana, ar kuriem sadarboties, ņemot vērā būtiskuma novērtējuma un riska novērtēšanas procesa rezultātus;
 - ii. dialoga veidošana ar šiem darījumu partneriem, lai pārskatītu to noturību pret VSP riskiem, ņemot vērā nozaru tiesību aktus, kas ietekmē šos darījumu partnerus, un visus to izstrādātos pārejas plānus;
 - iii. attiecīgā gadījumā un ja iespējams, attiecīgas informācijas sniegšana klientiem un konsultācijas par to VSP risku, kuriem tie ir pakļauti novērtēšanu vai mazināšanu; un

- iv. dažādu ar darījuma partneri saistītu darbību – piemēram, produktu piedāvājuma pielāgošanas, vienošanās par plānu un korektīviem pasākumiem, lai atbalstītu pārejas centienus un uzlabotu darījuma partnera noturību, vai kā galējais līdzeklis attiecību pārtraukšanas, ja turpināšana tiek uzskatīta par nesaderīgu ar iestādes plānošanu un vēlmi uzņemties risku, – apsvēršana.
- b) Finanšu noteikumu pielāgošana (piemēram, ietverot līgumiski saskaņotus aizsardzības pasākumus un korektīvus pasākumus), nosacījumu (piemēram, termiņu) un/vai cenu noteikšana, pamatojoties uz VSP kritērijiem, kas attiecas uz risku, un iestādes riska stratēģiju un iekšējā kapitāla politiku.
- c) Nozaru politiku izstrādāšana un globālu, reģionālu un nozaru riska ierobežojumu, iedarbības limitu un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas stratēģiju noteikšana, ņemot vērā VSP riskus.
- d) Aizdevumu un ieguldījumu portfeļu diversifikācija, pamatojoties uz VSP kritērijiem, kas attiecas uz risku, piemēram, attiecībā uz tautsaimniecības nozarēm vai ģeogrāfiskajiem apgabaliem.
- e) Citi riska pārvaldības instrumenti, ko iestāde uzskata par piemērotiem saskaņā ar tās vēlmi uzņemties risku, piemēram, iespējama finansējuma pārdale starp nozarēm un to iekšienē uz riska darījumiem, kas ir noturīgāki pret VSP riskiem.

5.2 Stratēģijas un uzņēmējdarbības modeļi

47. Iestādēm jāņem vērā VSP riski, izstrādājot un īstenojot savas vispārējās uzņēmējdarbības un riska stratēģijas, kurās būtu jāiekļauj vismaz:
- a) uzņēmējdarbības vides, kurā tās darbojas, izpratne un novērtējums, un tas, kā tās ir pakļautas strukturālām pārmaiņām tautsaimniecībā, finanšu sistēmā un konkurences vidē īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā VSP faktoru dēļ;
 - b) izpratne un novērtējums par to, kā VSP riski, jo īpaši vides risku noteicošie faktori, tostarp pārejas un fiziskie riski, var negatīvi ietekmēt to uzņēmējdarbības modeļa dzīvotspēju un uzņēmējdarbības stratēģijas ilgtspēju, tostarp rentabilitāti un ieņēmumu avotus īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā;
 - c) apsvērumi par to, kā šie VSP riski, jo īpaši vides riska faktori, tostarp pārejas un fiziskie riski, var ietekmēt to spēju sasniegt stratēģiskos mērķus un nepārsniegt pieļaujamo riska līmeni;
 - d) plānu un mērķu, kas noteikti 6. iedaļā, formulējums, īstenošana un uzraudzība.

48. Šo pamatnostādņu 47. punkta nolūkā un lai nodrošinātu pietiekami pamatotas stratēģijas, iestādēm jāņem vērā atziņas, kas iegūtas, kombinējot uz nākotni vērstas riska novērtēšanas metodes, tostarp:
- a) portfeļa pielāgošanas metodoloģijas, kā aprakstīts 4.2. iedaļā;
 - b) vides risku scenāriju analīzi, ņemot vērā (potenciālo) uzņēmējdarbības vidi(-es), kurā(-s) tās varētu darboties īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp vismaz 10 gadu laika posmā;
 - c) iestādes veiktos klimata vai vides spriedzes testus.
49. Iestādēm jābūt visaptverošai izpratnei par savu uzņēmējdarbības modeli, stratēģiskajiem mērķiem un riska stratēģiju no VSP riska skatpunkta un jānodrošina, ka to pārvaldība, pārejas plānošanas process un riska pārvaldības sistēma, tostarp vēlme uzņemties risku, ir piemērota to īstenošanai.

5.3 Vēlme uzņemties risku

50. Iestādēm būtu jānodrošina, ka to vēlmē uzņemties risku ir skaidri definēti un risina VSP riski, kas pēc būtiskuma novērtējuma veikšanas ir iekļauti to risku sarakstā. Vēlmē uzņemties risku jānorāda to VSP risku līmenis un veidi, kurus iestādes ir gatavas uzņemties savā portfeli, tostarp attiecībā uz portfeļa koncentrācijas un diversifikācijas mērķiem. VSP risku integrēšanai attiecībā uz vēlmi uzņemties risku jāatbilst iestādes stratēģiskajiem mērķiem un saistībām, kā arī 6. iedaļā noteiktajiem plāniem un mērķiem.
51. Vēlme uzņemties risku jāīsteno, izmantojot ar VSP saistītos GRR, tostarp, piemēram, iespējamus ierobežojumus, robežvērtības vai izņēmumus. Lai noteiktu atbilstošus un piemērotus GRR, iestādēm jāņem vērā būtiskuma novērtējuma rezultāti un to uzņēmējdarbības modeļa specifiskās iezīmes, ievērojot attiecīgos uzņēmējdarbības virzienus, darbības jomas, produktus un ietekmi uz tautsaimniecības nozarēm un ģeogrāfiskajām teritorijām, tostarp jurisdikcijām un sīkāk iedalītajām ģeogrāfiskajām teritorijām. Nosakot to, kuras atlasītās GRR izmantot savā r vēlmes uzņemties risku ietvarā, iestādēm jāņem vērā 5.7. iedaļā uzskaitītie rādītāji.
52. Iestādēm jānodrošina, ka visas attiecīgās grupas struktūras un uzņēmējdarbības virzieni un struktūrvienības, kas uzņemas risku, pienācīgi izprot un īsteno iestādes vēlmi uzņemties risku saistībā ar VSP riskiem. Jo īpaši lielajām iestādēm riska limiti būtu jānosaka dažādos iestādes līmeņos, nodrošinot saskaņotību ar vispārējo vēlmi uzņemties risku, un tajos jāiekļauj VSP riska apsvērumi saistībā ar iestādes emitētajiem, radītajiem vai turētajiem produktiem vai finanšu instrumentiem, klientu segmentiem, nodrošinājuma veidu un riska mazināšanas instrumentiem.
53. Iestādes vēlme uzņemties risku un ar to saistītie GRR jāpakļauj uzraudzības un eskalācijas procesiem, kā noteikts 80. punktā.

5.4 Iekšējā kultūra, spējas un kontrole

54. Iestādēm pastāvīgi jāattīsta savas spējas, lai vajadzības gadījumā identificētu, novērtētu, uzraudzītu, pārvaldītu un mazinātu VSP riskus. Iestādēm to apmācības politikas ietvaros jānodrošina, ka to vadības struktūra un darbinieki ir atbilstoši apmācīti, lai izprastu VSP faktoru un VSP risku ietekmi, lai varētu efektīvi pildīt savus pienākumus. Apmācības pasākumu politika un procedūras pastāvīgi jāatjaunina, un tajās jāņem vērā zinātnes un regulatīvās norises; procedūras noteikumos par vadītāju apmācību jāņem vērā, ka zināšanas par VSP faktoriem un VSP riskiem ir būtiskas vadības struktūras locekļu un galveno funkciju veicēju piemērotības novērtēšanai saskaņā ar kopīgajām EBI un ESMA pamatnostādnēm par piemērotības novērtējumiem¹².
55. Saskaņā ar EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību¹³ IV sadaļu iestādes ieviestajai pārdomātai un konsekventai riska kultūrai, kas ņem vērā VSP riskus, jāietver skaidra vadības struktūras komunikācija (“signāls no augšas”) un atbilstoši pasākumi, lai veicinātu zināšanas par VSP faktoriem un VSP riskiem visā iestādē, kā arī informētība par iestādes VSP stratēģiskajiem mērķiem un saistībām.
56. EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību¹⁴ V sadaļas prasību izpildes nolūkā iestādēm VSP riski jāiekļauj savās iekšējās kontroles sistēmās visās trijās aizsardzības līnijās. Iekšējās kontroles sistēmā ir skaidri jādefinē VSP risks un jānosaka atbildība par to un ziņošanas kārtība.
57. Pirmajai aizsardzības līnijai jābūt atbildīgai par VSP risku novērtējumu veikšanu, ņemot vērā būtiskuma un proporcionalitātes apsvērumus, klientu piesaistīšanas, kredīta pieteikuma, kredīta pārskatīšanas un attiecīgā gadījumā ieguldījumu procesu laikā, kā arī par pastāvīgu uzraudzību un sadarbību ar esošajiem klientiem. Pirmās aizsardzības līnijas personālam jābūt atbilstoši izpratnei un zināšanām, lai spētu identificēt iespējamus VSP riskus.
58. Kā daļa no otrās aizsardzības līnijas darbībām:
- riska pārvaldības funkcijai jābūt atbildīgai par VSP riska novērtēšanas un uzraudzības veikšanu neatkarīgi no pirmās aizsardzības līnijas, tostarp nodrošinot riska ierobežojumu ievērošanu, apšaubot un vajadzības gadījumā apstrīdot darījuma attiecību amatpersonu veikto sākotnējo novērtējumu;
 - atbilstības nodrošināšanas funkcijai jāpārbauga tas, kā pirmā aizsardzības līnija nodrošina piemērojamo VSP riska juridisko prasību un iekšējās politikas ievērošanu, un jākonsultē vadības struktūra un citi attiecīgie darbinieki par pasākumiem, kas jāveic, lai nodrošinātu šādu atbilstību. Turklāt, saistībā ar iestādes ilgtspējas prasībām

¹² Kopīgās ESMA un EBI pamatnostādnes par vadības struktūras locekļu un personu, kas veic pamatfunkcijas, piemērotības novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES un Direktīvu 2014/65/ES (EBA/GL/2021/06)

¹³ IV sadaļa. Riska kultūra un uzvedība, veicot uzņēmējdarbību

¹⁴ V sadaļa. Iekšējās kontroles sistēma un mehānismi

un/vai saistībām, tai jāsniedz konsultācijas par reputācijas un rīcības riskiem, kas saistīti ar šādu prasījumu un/vai saistību īstenošanu vai neīstenošanu;

- c) jāapspriežas ar atbilstības funkciju un riska pārvaldības funkciju, lai apstiprinātu jaunus produktus ar VSP iezīmēm vai veiktu būtiskas izmaiņas esošajos produktos, lai iestrādātu VSP aspektus.

59. Iekšējā audita funkcijai (IAF) kā trešajai aizsardzības līnijai jānodrošina neatkarīga pārbaude un objektīva pārlicība par vispārējās iekšējās kontroles sistēmas un sistēmu kvalitāti un efektivitāti saistībā ar VSP riskiem, tostarp pirmo un otro aizsardzības līniju un VSP risku pārvaldības sistēmu.

5.5 Iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas process un iekšējās likviditātes pietiekamības novērtēšanas process

60. Iestādēm savos *ICAAP* jāiekļauj būtiski VSP riski un to ietekme uz finanšu riska kategorijām, lai pastāvīgi novērtētu un uzturētu iekšējā kapitāla apmērus, veidus un sadalījumu, ko tās uzskata par piemērotu, lai segtu VSP risku būtību un līmeni, ņemot vērā īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa aspektus.
61. Ja iestādes ņem vērā ilgākus laika periodus VSP risku aptveršanai, šie laika periodi jāizmanto kā informācijas avots, lai nodrošinātu pietiekamu izpratni par VSP risku iespējamo ietekmi uz kapitāla plānošanu regulārajos *ICAAP* laika periodos. Laika periodiem, kas tiek ņemti vērā, nosakot atbilstošu iekšējo kapitālu VSP risku segšanai, būtu jāatbilst laika periodiem, kas tiek izmantoti kā daļa no iestāžu vispārējā *ICAAP*. *ICAAP* jābūt pietiekami vērstam uz nākotni, un gadījumos, kad iestāde novērtē, ka riskus nevajadzētu segt ar kapitālu, bet tie jāmazina, izmantojot citus instrumentus vai darbības, tas arī jāpaskaidro.
62. Iestādēm jāizmanto atziņas, kas gūtas no to riska novērtēšanas metodoloģijām, tostarp tām, kas minētas 4.2. iedaļā, lai apzinātu un izmērītu iekšējā kapitāla vajadzības riska darījumiem vai portfeliem, kas novērtēti kā neaizsargātāki pret VSP riskiem, ņemot vērā vides risku kvantitatīvās noteikšanas metodoloģiju atšķirīgos pieejamības un gatavības līmeņus salīdzinājumā ar sociālajiem un pārvaldības riskiem.
63. Attiecībā uz vides riskiem iestādēm savā *ICAAP* jāiekļauj uz nākotni vērsts skatījums uz savu kapitāla pietiekamību nelabvēlīga scenārija gadījumā, kas ietver konkrētus vides risku elementus. Turklāt iestādēm jāprecizē visas izmaiņas iestādes uzņēmējdarbības plānā vai citos pasākumos, kas izriet no klimata vai vides risku spriedzes testēšanas un/vai reversā spriedzes testa, saskaņā ar EBI pamatnostādņu par iestāžu spriedzes testiem 90. punktu¹⁵.

¹⁵ EBI pamatnostādnes par iestāžu spriedzes testiem (EBA/GL/2018/04)

64. Iestādēm jāiekļauj būtiski vides riski un to ietekme uz likviditāti savā iekšējā likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesā (*ILAAP*) atbilstošos laika periodos *ILAAP* tvēruma ietvaros.
65. Iestādēm savos *ICAAP* un *ILAAP* ietvaros jāiekļauj apraksts par vēlmi uzņemt risku, robežvērtībām un ierobežojumiem, kas noteikti, attiecīgi, būtiskiem VSP riskiem un būtiskiem vides riskiem, un to ietekmi uz maksāspēju vai likviditāti, kā arī par procesu, ko piemēro šo robežvērtību un ierobežojumu atjaunināšanai. Iestādēm jāsniedz pietiekama kontekstuāla informācija, lai izprastu to veikto analīzi par attiecīgi VSP un vides risku ietekmi uz kapitālu un likviditāti, tostarp sniedzot skaidrību par izmantotajām metodoloģijām un pamatā esošajiem pieņēmumiem.
66. Integrējot VSP riskus savā *ICAAP* un vides riskus savā *ILAAP*, iestādēm, izvēloties izmantoto procesu sarežģītību un izmantoto metodoloģiju sarežģītības pakāpi, jāņem vērā to lielumu un sarežģītību, kā arī būtiskuma novērtējuma rezultātus.

5.6 Finanšu riska kategoriju politika un procedūras

67. Iestādēm jāsaprot un jāpārvalda VSP risku pašreizējā un iespējamā turpmākā ietekme uz to pakļautību kredīriskam, uz tirgus riskam pakļauto pozīciju novērtēšanu, jo īpaši piesardzīgas vērtēšanas nolūkā, uz to likviditātes riska profilu un rezervēm, uz to operacionālajiem (tostarp tiesvedības) riskiem un uz reputācijas riskiem, tostarp izmantojot uz nākotni vērstu analīzi.

5.6.1. Kredītrisks

68. Lai integrētu VSP riskus kredītriska politikā un procedūrās, kā noteikts EBI pamatnostādņu par aizdevumu iniciēšanu un uzraudzību 56. punktā, iestādēm jānodrošina, ka to kredītu nozares politika, kas atspoguļo VSP riskus, tiek kaskādēta lejup un pārvērsta skaidros iniciēšanas kritērijos, kas pieejami uzņēmējdarbības jomu darbiniekiem un kredītlēmumu pieņēmējiem, un jānodrošina, ka VSP riski ir iekļauti kredītriska uzraudzības sistēmā.
69. Attiecībā uz vides riskiem iestādēm savās politikās un procedūrās jāiekļauj kvalitatīvo un kvantitatīvo aspektu kombinācija. Pamatojoties uz to būtiskuma novērtējumu un vēlmi uzņemt risku, iestādēm jānosaka kvantitatīvi kredītriska rādītāji, kas aptver visnozīmīgākos klientu segmentus, nodrošinājuma veidus un riska mazināšanas instrumentus.

5.6.2. Tirgus risks

70. Attiecībā uz tirgus risku iestādēm jāapsver, kā VSP riski varētu ietekmēt to portfeļa finanšu instrumentu vērtību, jāizvērtē potenciālais portfeļa zaudējumu risks un portfeļa vērtības svārstīguma palielināšanās risks, kā arī jāizveido efektīvi procesi, lai kontrolētu vai mazinātu saistīto ietekmi tirgus riska pārvaldības ietvara ietvaros, tostarp vajadzības gadījumā pārskatot tirdzniecības portfeļa vēlmi uzņemt risku un nosakot iekšējos limitus pozīcijām vai klientu riska darījumiem.

5.6.3. Ar likviditāti un finansējumu saistītais risks

71. Attiecībā uz likviditātes un finansējuma risku iestādēm būtu vismaz jāapsver, kā VSP riski varētu ietekmēt neto izejošās naudas plūsmas (piemēram, lielāku kredītliniju izņemšanu) vai to aktīvu vērtību, kuri veido to likviditātes rezerves, un attiecīgā gadījumā jāiekļauj šī ietekme savu likviditātes rezervju kalibrēšanā vai likviditātes riska pārvaldības ietvarā.
72. Turklāt, attiecībā uz vides riskiem, iestādēm būtu jāapsver, kā šie riski varētu ietekmēt to finansējuma avotu pieejamību un/vai stabilitāti, un tie jāņem vērā finansējuma riska pārvaldībā. Šim nolūkam iestādēm jāņem vērā dažādi laika periodi un gan normāli, gan nelabvēlīgi apstākļi, kuros cita starpā būtu jāatspoguļo vides risku iespējamā ietekme uz reputācijas riskiem, situācijas, kad piekļuve tirgus finansējumam ir apgrūtināta vai dārgāka, un/vai ir paātrināta noguldījumu izņemšana.

5.6.4. Operacionālie un reputācijas riski

73. Attiecībā uz operacionālo risku iestādēm būtu jāapsver, kā VSP riski varētu ietekmēt dažādos regulatīvos operacionālā riska notikumu veidus, kas minēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 324. pantā, un to spēju turpināt nodrošināt kritiski svarīgas darbības, un tām jāiekļauj būtiski VSP riski savā operacionālā riska pārvaldības sistēmā.
74. Attiecībā uz vides riskiem iestādēm:
- a) savos darbības zaudējumu reģistros jāidentificē un jāmarķē ar vides riskiem saistītie zaudējumi saskaņā ar riska taksonomiju un zaudējumu notikumu klasifikācijas metodoloģiju, kas noteikta regulatīvajos tehniskajos standartos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 317. panta 9. punktu;
 - b) jāizstrādā procesi, lai novērtētu un pārvaldītu ar vidi saistīto tiesvedības risku iespējamību un ietekmi;
 - c) jāizmanto scenāriju analīze, lai noteiktu, kā fiziskie risku noteicošie faktori var ietekmēt to darbības nepārtrauktību; un
 - d) jāizstrādā darbības nepārtrauktības plāni, ņemot vērā būtiskus vides riskus.
75. Attiecībā uz reputācijas riskiem iestādēm jāapsver un jāpārvalda VSP risku ietekme uz to reputāciju, tostarp ņemot vērā iespējamus riskus, kas saistīti ar aizdevumiem un ieguldījumiem uzņēmumos, kuri var būt pakļauti ar VSP saistītām domstarpībām, piemēram, sociālo vai cilvēktiesību pārkāpumiem. Iestādēm attiecīgā gadījumā jāņem vērā arī reputācijas riski, kas saistīti ar to, ka tās nepilda savas ilgtspējas saistības vai pārejas plānus, vai ar šādu saistību un plānu (šķietamo) ticamības trūkumu.
76. Rīcības, tiesvedības un reputācijas risku pārvaldības ietvaros iestādēm jāievieš stabili procesi, lai identificētu, novērstu un pārvaldītu riskus, kas izriet no zaļmaldināšanas vai šķietamas zaļmaldināšanas prakses, ņemot vērā EUI augsta līmeņa principus, kas izklāstīti EBI galīgā

ziņojuma par zaļmaldināšanas uzraudzību un pārraudzību 2.1. iedaļā¹⁶. Šajā nolūkā iestādēm jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ar ilgtspēju saistītā komunikācija ir godīga, skaidra un nav maldinoša un ka apgalvojumi par ilgtspēju ir precīzi, pamatoti, aktuāli, godīgi atspoguļo iestādes vispārējo profilu vai produkta profilu un ir sniegti saprotamā veidā. Tas jādara gan iestāžu līmenī (piemēram, attiecībā uz ilgtspējības saistībām, tostarp uz nākotni vērstiem mērķiem), gan produktu vai darbību līmenī (piemēram, attiecībā uz produktiem un darbībām, kas tiek pārdoti kā ilgtspējīgi), tostarp uzraugot tiesību aktu attīstību, tirgus praksi un strīdus par iespējamām zaļmaldināšanas praksēm.

5.6.5. Koncentrācijas risks

77. Attiecībā uz koncentrācijas risku iestādēm būtu jāapsver un jāpārvalda riski, ko rada riska darījumu vai nodrošinājuma koncentrācija atsevišķos darījuma partneros, savstarpēji atkarīgos darījuma partneros vai konkrētās nozarēs, tautsaimniecības nozarēs vai ģeogrāfiskajos reģionos, kas var radīt augstāku VSP risku ievainojamības pakāpi. Lai identificētu ar VSP saistītos koncentrācijas riskus, iestādēm būtu jāņem vērā to riska darījumu lielums un/vai daļa, kurus var ietekmēt VSP riski attiecībā pret kopējiem riska darījumiem un kā daļa no pirmā līmeņa kapitāla. Iestādēm būtu jāņem vērā vairāki VSP faktori, tostarp SEG emisijas, nozaru iezīmes, ģeogrāfisko apgabalu neaizsargātība pret fiziskiem riskiem un sociālās vai pārvaldības nepilnības vai domstarpības, kas konstatētas jurisdikcijās, kurās atrodas riska darījumi vai nodrošinājums, kā arī riska mazināšanas faktoru pieejamība. Iestādēm jāizvērtē, vai un kā ar VSP saistītais koncentrācijas risks pastiprina riska darījumu iepriekšējo finansiālo ievainojamību.

5.7 Uzraudzība

78. Iestādēm jāuzrauga VSP riski, izmantojot efektīvas iekšējās ziņošanas sistēmas, kas sniedz atbilstošu informāciju un apkopotus datus augstākajai vadībai un vadības struktūrai, piemēram, integrējot VSP riskus regulārajos riska ziņojumos vai informācijas paneļu veidā, kuros ietverti rādītāji, kas atbalsta efektīvu uzraudzību.
79. Iestādēm būtu pastāvīgi jāuzrauga VSP riski un jānodrošina, ka tās uztur iestādes mēroga pārskatu, kas pienācīgi aptver to darbības veidu, apjomu un sarežģītību, kā arī — attiecībā uz nozīmīgākajiem portfeliem, kas noteikti, pamatojoties uz būtiskuma novērtējumu, — portfeļa pārskatu par to neaizsargātību pret VSP riskiem. Turklāt iestādēm jāievieš detalizēta un bieža to darījuma partneru, riska darījumu un portfeļu uzraudzība, kuri novērtēti kā būtiski pakļauti VSP riskiem, tostarp iekļaujot VSP risku apsvērumus mazo darījumu partneru kredītriska uzraudzības procesā un vidēja lieluma un lielu darījumu partneru regulārajās kredītu pārskatīšanās un/vai palielinot šo pārskatīšanu biežumu un detalizētību VSP risku dēļ.
80. Iestādēm būtu jānosaka agrīnās brīdināšanas rādītāji un robežvērtības un jāievieš procedūras brīdinājumu, noviržu un pārkāpumu eskalācijai un korektīvu un/vai seku mazināšanas

¹⁶ EBI galīgais ziņojums par zaļmaldināšanas uzraudzību un pārraudzību (EBA/REP/2024/09)

pasākumu veikšanai ierobežojumu pārsniegšanas gadījumā, tostarp pielāgojot uzņēmējdarbības stratēģiju un riska pārvaldības instrumentus.

81. Iestādēm jāuzrauga virkne uz nākotni un pagātnei vērstu VSP riska parametru un rādītāju. Lielajām iestādēm jāuzrauga vismaz turpmāk minētie rādītāji.

- a) Riska darījumu apmērs un daļa un ienākumi (procenti, maksas un komisijas nauda), kas izriet no darījumu attiecībām ar darījumu partneriem, kuri darbojas nozarēs, kas lielā mērā veicina klimata pārmaiņas saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2020/1818 6. apsvērumu, t. i., nozarēs, kas uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 1893/2006 I pielikuma A līdz H sadaļā un L sadaļā.

Iestādēm jāizmanto pēc iespējas granularāka nozaru diferenciācija. Jo īpaši granularitātes pakāpei jāļauj iestādēm uzraudzīt riska darījumu apjomu un daļu, kā arī ienākumus, kas izriet no attiecībām ar konkrētiem darījuma partneriem, piemēram, fosilā kurināmā nozares struktūrām un/vai uzņēmumiem, kas izslēgti no Parīzes nolīgumam pielāgotiem ES etaloniem¹⁷.

- b) Portfeļa pielāgošanas rādītāji, kas nozares līmenī parāda, cik lielā mērā riska darījumi un klientu pārvaldītās ražošanas spējas ir vai tiek prognozētas kā (ne-)saskaņotas ar trajektoriju, kas atbilst piemērojamajam klimata jomas tiesiskajam un regulatīvajam mērķim, piemēram, SEG neto nulles emisiju sasniegšanai līdz 2050. gadam, pamatojoties uz pielāgošanas rādītājiem, kas attiecas uz atlasītajām nozarēm, un izmantojot 4.2.3. iedaļas b) punktā aprakstītās metodes.

Iestādēm šie rādītāji jāpapildina ar informāciju, kas saistīta ar nesaskaņotības izraisītās iespējamās finanšu riska ietekmes novērtējumu.

- c) Finansētas SEG emisijas, kas iedalītas atbilstoši 1., 2. un 3. pakāpes emisijām absolūtā vērtībā un attiecīgā gadījumā pēc intensitātes attiecībā pret ražošanas vai ieņēmumu vienībām, sadalītas pa nozarēm, izmantojot pēc iespējas detalizētāku nozaru diferencēšanu un vismaz attiecībā uz atsevišķām nozarēm, kas noteiktas, pamatojoties uz būtiskuma novērtējumu.

Iestādēm jāpapildina šie rādītāji ar kvalitatīvu vai kvantitatīvu informāciju un kritērijiem, kas palīdz interpretēt to attīstību laika gaitā, tostarp, piemēram, īslaicīgu pieaugumu, kas saistīts ar pārejas posma finansējuma sniegšanu darījuma partneriem, kuri rada siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā arī jānosaka emisiju izmaiņu pamatā esošie faktori.

Tādu metodoloģiju vai datubāzu piemēri, kas var palīdzēt iestādēm šo rādītāju aprēķinos, ir Globālais SEG uzskaites un ziņošanas standarts finanšu nozarei, ko

¹⁷ Saskaņā ar Klimata etalonu standartu regulas 12. panta 1. punkta d)–g) apakšpunktu un 12. panta 2. punktu.

izstrādājusi Partnerība oglekļa uzskaites finanšu jomā, un oglekļa informācijas atklāšanas projekts.

- d) Progresā līmenis, kas sasniegts, īstenojot galvenās finansēšanas stratēģijas, ko iestāde noteikusi, lai nodrošinātu savu noturību pret VSP riskiem un gatavību pārejai uz ilgtspējīgāku tautsaimniecību, piemēram, uzraugot finanšu plūsmas uz finanšu aktīviem vai darījumu partneriem, kuriem ir kopīgs īpašību kopums, kas attiecas uz iestādes mērķiem vai vēlmi uzņemt risku saistībā ar VSP riskiem.
- e) Klientu iesaistes rādītāji, kas sniedz informāciju par:
 - i. to darījumu partneru procentuālo daļu, kuriem ir veikts VSP risku novērtējums, arī attiecībā uz to pārejas stratēģijām un, ja tādi ir pieejami, pārejas plāniem un to atbilstību iestādes mērķiem, norādot izvēlēto nozaru, produktu un uzņēmējdarbības virzienu darbības jomu, uz kurām attiecas šie novērtējumi;
 - ii. šādas iesaistīšanās rezultātus un iznākumus, piemēram, pozitīvus (vai jebkuras šīs kategorijas apakškategorijas) vai negatīvus (vai jebkuras šīs kategorijas apakškategorijas) novērtējumus par šo darījumu partneru spēju pielāgoties un noturību pārejai uz ilgtspējīgu ekonomiku, pielāgošanas progresu attiecībā pret iestādes mērķiem un uzdevumiem un iestādes veiktajiem turpmākiem pasākumiem.
- f) Ar nekustamo īpašumu nodrošināto portfeļu sadalījums pēc nodrošinājuma energoefektivitātes līmeņa.
- g) Zemu oglekļa emisiju energoapgādes tehnoloģiju finansēšanas attiecība pret fosilā kurināmā enerģijas piegādes tehnoloģiju finansēšanu.
- h) Videi ilgtspējīgu riska darījumu, ar kuriem finansē darbības, kas veicina vai ļauj sasniegt vides mērķi – mazināt klimata pārmaiņu ietekmi, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 9. panta a) punktā¹⁸ –, attiecība pret SEG intensīviem riska darījumiem.
- i) Fiziskā riska līmeņi, kuriem iestāde ir pakļauta, un to ietekme uz finanšu riskiem, ņemot vērā vairākus scenārijus un visus apdraudējumus, kas attiecas uz iestādes darbību, papildinot tos ar informāciju par progresu, kas panākts, īstenojot riska mazināšanas pasākumus.
- j) Koncentrācijas riska rādītāji, kas saistīti ar fiziska riska virzītājspēkiem (piemēram, riska darījumu un/vai nodrošinājuma mērīšana augsta plūdu riska zonās, ūdens spriedzes vai meža ugunsgrēku riska zonās) un pārejas riska virzītājspēkiem

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.06.2020., 13. lpp.)

(piemēram, riska darījumi nozarēs ar paaugstinātiem pārejas riskiem), izmantojot pietiekami detalizētu riska darījumu ģeogrāfisko sadalījumu.

- k) Vēsturisko zaudējumu summa, kas saistīta ar VSP riskiem, un, pamatojoties uz scenāriju veidu metodēm, uz nākotni vērsta(-s) aplēse(-s) par riskam pakļautajiem riska darījumiem un iespējamām turpmākiem finanšu zaudējumiem, kas saistīti ar VSP riskiem.
- l) Ar VSP saistītā reputācijas riska izsekošanas mērs, kas aptver to, kā regulējums, komunikācija, saistības vai publiskas domstarpības par pašreizējām un turpmākām ar uzņēmējdarbību saistītām darbībām tieši vai netieši ietekmē iestādi, ņemot vērā mijiedarbību ar operacionālo risku un stratēģiskajiem un uzņēmējdarbības modeļa riskiem, piemēram, uzņēmējdarbības iespēju vai stratēģisko partnerību zaudēšanu.
- m) Visi ar VSP saistītie tiesāšanās prasījumi, kuros iestāde ir bijusi, ir vai var tikt iesaistīta, pamatojoties uz pieejamo informāciju.
- n) Ar VSP risku saistīto spēju veidošanas statuss, piemēram, to darbinieku procentuālā daļa, kuri ir saņēmuši īpašu apmācību.
- o) Rādītāji, kas saistīti ar faktoriem, kuri nav saistīti ar klimatu, piemēram, portfeļa līmeņa atkarība un ietekme uz ekosistēmas pakalpojumiem vai riska darījumi ar darījuma partneriem, kuriem ir būtiska atkarība vai negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību, ņemot vērā gan nozaru, gan ģeogrāfiskās atrašanās vietas informāciju.
- p) Progress attiecībā uz visiem iestādes mērķiem, kas noteikti saistībā ar VSP riskiem un VSP mērķiem, tostarp kā daļa no iestādes plāna, kā minēts 6. iedaļā, vai kā daļa no citām iestādes ilgtspējības saistībām.

82. *SNCI* un citām nelielām iestādēm jāuzrauga virkne rādītāju, kas iekļauti saskaņā ar 81. punktu un atlasīti, pamatojoties uz to būtiskuma novērtējuma rezultātiem, un jāveic pasākumi, lai laika gaitā paplašinātu uzraudzīto rādītāju sarakstu.

83. Iestādēm jābūt skaidrām un labi dokumentētām metodoloģijām attiecībā uz to uzraudzības parametriem un rādītājiem. Ja sākotnēji trūkst rādītāju aprēķināšanai nepieciešamo datu, iestādēm jāveic 26., 27. un 29. punktā izklāstītie pasākumi.

6. Plāni saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 76. panta 2. punktu

6.1 Vispārējie principi

84. Plāni, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 76. panta 2. punktu, ir 6.3 iedaļā izklāstītā pārejas plānošanas procesa rezultāts, un to pamatā jābūt uz nākotni vērstai uzņēmējdarbības vides analīzei un visaptverošam stratēģiskās plānošanas procesam iestādēs. Tām jāsniedz pārskats par stratēģiskajām darbībām un riska pārvaldības instrumentiem, ko iestādes izmanto, lai parādītu, kā tās nodrošina savu noturību pret VSP riskiem un gatavību pārejai uz klimatnoturīgu, ekoloģiski noturīgāku un ilgtspējīgāku ekonomiku.
85. Iestādēm jānodrošina, ka to plānos ir aplūkoti uz nākotni vērsti VSP riska pārvaldības aspekti, vienlaikus ievērojot citas piemērojamās prasības, tostarp tās, kas saistītas ar uzticamības pārbaudi, ilgtspējas ziņošanu un stratēģiskajām darbībām, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības modeļu saderību ar pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku. Jo īpaši plānos jāiekļauj mērķi, darbības un uzdevumi attiecībā uz iestādes uzņēmējdarbības modeli un stratēģiju, kas atbilst plāniem, kuri publiskoti saskaņā ar Direktīvas 2013/34/ES 19.a pantu vai 29.a pantu, ja piemērojams, un ar VSP saistītiem mērķiem vai saistībām, kas iestādēm jāievēro saskaņā ar tiesību aktiem vai regulējumu, kā arī tiem, kurus tās ir brīvprātīgi noteikušas. Ja iestādes atklāj plānus saskaņā ar Direktīvas 2013/34/ES 19.a panta 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktu vai 29.a panta 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktu, tām kā pirmo soli jāapsver iespēja atkārtoti izmantot jau pieejamo attiecīgo informāciju.
86. Iestādēm jānodrošina, ka to plāni un mērķi ir labi integrēti to uzņēmējdarbības stratēģijās un ka tie ir saskaņoti un atbilst to riska un finansējuma stratēģijām, vēlmei uzņemties risku, ICAAP un riska pārvaldības sistēmai, kā izklāstīts 5. iedaļā. Pārvaldības pasākumu, pārejas plānošanas procesa plašumam un plānu mērķu, uzdevumu un rādītāju sarežģītības pakāpei jāatspoguļo iestāžu darbības raksturs, apjoms un sarežģītība, kā arī to VSP risku būtiskuma novērtējums.
87. Ņemot vērā iestāžu pienākumu nodrošināt, ka ar to plāniem saistītie pasākumi, procesi un mehānismi ir konsekventi un labi integrēti, tostarp to meitasuzņēmumos, kas veic uzņēmējdarbību ārpus Savienības, un minēto meitasuzņēmumu pienākumu sagatavot datus un informāciju, kas attiecas uz konsolidēto plānu uzraudzību saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 109. panta 2. punktu, mātesuzņēmumiem jāņem vērā VSP riski, kuriem meitasuzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību ārpus Savienības, ir būtiski pakļauti, izstrādājot un īstenojot konsolidēto plānu, ņemot vērā piemērojamās vietējos tiesību aktus un VSP regulatīvos mērķus, un tām jāspēj demonstrēt labi informētu konsolidētu pieeju.

6.2 Pārvaldība

6.2.1. Pienākumu sadalījums

88. Iestādēm skaidri jānosaka un jāsadala atbildība par plānu izstrādi, apstiprināšanu, īstenošanu un uzraudzību. Piešķirot lomas un pienākumus atbilstošā senioritātes līmenī, iestādēm jāņem vērā savstarpējā saistība un ietekme, kādai jābūt pārejas plānošanas procesam uz citiem procesiem, piemēram, plašāku uzņēmējdarbības stratēģiju un vēlmi uzņemties risku.
89. Vadības struktūra ir atbildīga par plānu apstiprināšanu un tai jāpārrauga to īstenošana, tostarp regulāri jāsaņem informācija par attiecīgajām norisēm un sasniegto progresu attiecībā uz iestādes mērķiem un jāpieņem lēmumi par korektīviem pasākumiem būtisku noviržu gadījumā.
90. Lai integrētu VSP riskus visās trijās aizsardzības līnijās saskaņā ar 5.4. iedaļu:
- a) pirmajai aizsardzības līnijai jābūt atbildīgai par dialoga veidošanu ar darījuma partneriem par to pārejas stratēģijām un atbilstības novērtēšanu iestādes mērķiem un vēlmei uzņemties risku, pamatojoties uz skaidru iesaistīšanās politiku, kā izklāstīts 109. punkta e) apakšpunkta i) daļā. Šajā nolūkā iestādēm jānodrošina, ka attiecīgajiem darbiniekiem ir pietiekamas zināšanas un spējas, lai novērtētu, cik lielā mērā darījumu partneru pārejas stratēģijas, tostarp to pārejas plāni, ja tādi ir pieejami, uzlabos viņu noturību pret VSP riskiem un būs atbilstoši iestādes mērķiem;
 - b) riska pārvaldības funkcijai jānodrošina, ka riska ierobežojumi, kas noteikti paziņojumā par vēlmi uzņemties risku kā riska pārvaldības ietvara daļa, atbilst visiem iestādes plāna aspektiem, tostarp nozaru politikai;
 - c) IAF jāpārskata iestādes plāns kā daļa no riska pārvaldības sistēmas un jānovērtē, vai tas atbilst juridiskajām un regulatīvajām prasībām un vai tas atbilst iestādes riska stratēģijai un vēlmei uzņemties risku attiecībā uz VSP riskiem. Šim nolūkam IAF jāapsver, vai plāns ļauj iestādei konstatēt un novērst izmaiņas tās riska profilā, kā iestāde risina novirzes no tās mērķiem un vai pamatā esošie pieņēmumi, metodoloģijas un kritēriji ir izvēlēti un izmantoti godprātīgi.

6.2.2. Iekšējie procesi un spējas

91. Iestādēm jānodrošina jēgpilna un regulāra mijiedarbība un apmaiņa visos organizācijas līmeņos, lai nodrošinātu, ka plānu izstrādes, īstenošanas un pārskatīšanas procesā var ņemt vērā iekšējo ieinteresēto personu atziņas un atsauksmes. Šajā nolūkā iestādēm plānu izstrādē jāiesaista vismaz tās nodaļas, departamenti un funkcijas, kuras atbild par stratēģisko plānošanu, riska pārvaldību, informācijas atklāšanu par ilgtspēju, juridiskajiem pakalpojumiem un atbilstību, un jānovērtē, kuras papildu nodaļas, departamenti un funkcijas jāiesaista.

92. Saskaņā ar 5.4. iedaļu iestādēm jānodrošina, ka tām ir pietiekamas spējas, zināšanas un resursi, lai izstrādātu un īstenotu pārejas plānošanas procesu, kā arī regulāri novērtētu savu plānu stabilitāti un uzraudzītu to īstenošanu. Iestādēm jāapzina esošie prasmju un speciālo zināšanu trūkumi un vajadzības gadījumā jāveic korektīvi pasākumi.

6.2.3. Datu pārvaldība

93. Iestādēm jāievieš pārdomāti pārvaldības procesi, lai vāktu, apstiprinātu un apkopotu datus, kas nepieciešami, lai informētu par pārejas plānošanas pasākumiem un uzraudzītu to īstenošanu, tostarp izmantojot pieejamo publisko informāciju un darījuma partneru pārejas plānus, kā izklāstīts 4.2.2. iedaļā.

6.3 Pārejas plānošana

6.3.1. Scenāriji un pasākumi

94. Iestādēm jāizprot to jutīgums pret VSP riskiem, jo īpaši vides pārejas riskiem un fiziskajiem riskiem, dažādos scenārijos, tostarp tādos, kas ietver augstāku fiziskā riska līmeni vai haotisku pāreju. Iestādēm jāsaprot, kā dažādi scenāriji var ietekmēt to pārejas plānošanas centienus.

95. Lai uzraudzītu un novērstu konkrētus vides riskus, kas var rasties no pielāgošanas procesa attiecībā uz to jurisdikciju klimata un vides regulatīvajiem mērķiem, kurās iestādes darbojas, iestādēm būtu rūpīgi jāizvēlas scenāriji, veicot visus šādus pasākumus:

- a) novērtēt ES, dalībvalstu un, attiecīgā gadījumā, trešo valstu noteikto mērķu iespējamo ietekmi uz pārejas ceļiem, vismaz attiecībā uz atsevišķām nozarēm, kas noteiktas, pamatojoties uz būtiskuma novērtējumu. Šajā procesā iestādēm jāņem vērā iespējamie virzieni, kas izriet no Eiropas Zaļā kursa, Eiropas Klimata akta un jaunākajiem ziņojumiem un pasākumiem, ko noteikusi Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos;
- b) jāņem vērā zinātniski pamatoti un atjaunināti scenāriji, ko izstrādājušas valsts, ES vai starptautiskas organizācijas, kā minēts 38. punktā;
- c) jāņem vērā iestādes brīvprātīgie vai normatīvajos aktos noteiktie mērķi vai saistības attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām.

96. Iestāžu izmantoto scenāriju un pasākumu ģeogrāfiskajai atsaucei un granularitātei, piemēram, reģionālā iedalījuma ziņā, jāatbilst to uzņēmējdarbības modelim un riska darījumiem.

97. Iestāžu izmantoto scenāriju klāstam un sarežģītībai jābūt samērīgai ar pašu iestāžu lielumu un sarežģītību. *SNCI* un citas iestādes, kas nav lielas, var paļauties uz vienkāršotu galveno parametru un pieņēmumu kopumu, tostarp riskiem, aplūkotajiem laika periodiem un ietekmes reģionālo sadalījumu. Lielajām iestādēm vajadzētu salīdzināt savus plānus (tostarp

galīgos un starpposma mērķus) ar scenāriju, kas ir saderīgs ar globālās sasilšanas ierobežošanu līdz 1,5 °C saskaņā ar Parīzes nolīgumu un ar mērķi līdz 2050. gadam sasniegt klimata neitralitāti, kā noteikts ES Klimata aktā.

98. Iestādēm jānodrošina, lai plānos izmantotie scenāriji un pasākumi būtu konsekventi visā organizācijā un tiktu ņemti vērā laika periodi, piemēram, veidojot uzņēmējdarbības stratēģijas un nosakot īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķus. Iestādēm jādokumentē scenāriju atlases process un jebkādu izmaiņu vai atšķirīga izmantojuma iemesli. Lēmumi izmantot dažādus scenārijus dažādiem mērķiem, kā arī lēmumi mainīt scenārijus ir skaidri jāpamato.

6.3.2. Laika periodi un atskaites punkti

99. Iestādēm savos plānos jāizveido dažādu laika periodu kopums, kurā būtu jāiekļauj vismaz 10 gadu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa plānošanas laika periods. Pasākumos, kas izstrādāti, lai uzraudzītu un risinātu VSP riskus dažādos laika periodos, jāņem vērā 19. punktā izklāstītie principi.

100. Iestādēm regulāri jānosaka atskaites punkti, lai uzraudzītu un novērstu VSP riskus, kas izriet no jurisdikciju, kurās tās darbojas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa regulatīvajiem mērķiem. Tas ietver ES mērķus līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un līdz 2050. gadam sasniegt neto nulles emisijas, citus starpposma klimata mērķus, kas noteikti ES vai attiecīgā gadījumā valstu tiesību aktos, kā arī mērķus, kas saistīti ar citiem vides faktoriem, piemēram, dabas atjaunošanu¹⁹ vai atmežošanu²⁰.

101. Iestādēm jānodrošina, ka īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi mijiedarbojas un ir skaidri formulēti. Tas ietver pienākumu nodrošināt, ka ilgtermiņa mērķi, piemēram, saistības sasniegt SEG neto nulles emisijas, tiek pārvērsti vidēja termiņa stratēģijās (piemēram, vidēja termiņa nozaru politikā vai uzņēmējdarbības virzienu izaugsmes mērķos) un ka īstermiņa finanšu rādītāji vai mērķi (piemēram, rentabilitātes rādītāji, riska izmaksas, GDR, GRR, riska ierobežojumi, cenu noteikšanas sistēmas) ir saskaņoti un atbilst vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķiem.

6.3.3. Būtiskuma novērtējuma pamats

102. Iestāžu pārejas plānošanas procesa mērķim vajadzētu būt vērstam uz to, lai pārvaldītu būtiskos VSP riskus, jo īpaši vides pārejas un fiziskos riskus, kas identificēti, pamatojoties uz stingru, regulāri atjauninātu VSP risku būtiskuma novērtējumu, kas veikts saskaņā ar 4.1. iedaļu. Iestādēm jāveic īpašas darbības, lai uzraudzītu un novērstu būtiskus VSP riskus, kas izriet no riska darījumiem, portfeļiem un finansētajām saimnieciskajām darbībām un ražošanas jaudām, kuras var būt īpaši neaizsargātas pret ekonomikas pielāgošanas procesu

¹⁹Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1991 (2024. gada 24. jūnijs) par dabas atjaunošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2022/869 (OV L, 2024/1991, 29.07.2024.)

²⁰Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1115 (2023. gada 31. maijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas un kā eksportēt no Savienības konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas pirmpreces un izstrādājumus, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 995/2010 (OV L 150, 09.06.2023., 20. lpp.)

virzībā uz piemērojamajiem juridiskajiem un regulatīvajiem mērķiem, kas saistīti ar VSP faktoriem.

6.3.4. Rādītāji

103. Iestādēm būtu jāizmanto virkne rādītāju, tostarp uz nākotni vērsti rādītāji, lai atbalstītu mērķu noteikšanu un virzītu un uzraudzītu savu plānu īstenošanu.
104. Lai noteiktu mērķus, iestādēm jāizmanto parametru un rādītāju kopums, ņemot vērā 81. punktā iekļautos rādītājus. Iestādēm, ņemot vērā savas uzņēmējdarbības stratēģijas un vēlmi uzņemt risku, jānosaka, kādus citus uz risku balstītus un uz nākotni vērstus rādītājus un mērķus tās iekļaus savos plānos, lai uzraudzītu un risinātu VSP riskus. Tas ietver novērtēšanu, aprēķināšanu un rādītāju izmantošanu, lai novērtētu pārejas plānošanas finansiālo ietekmi uz iestāžu uzņēmējdarbību un riska profilu īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp novērtējot pārejas plānošanas ietekmi uz finanšu rezultātiem, ieņēmumu avotiem, rentabilitāti un portfeļu riska līmeni.
105. Ja trūkst datu, kas vajadzīgi, lai aprēķinātu rādītājus un atbalstītu mērķu noteikšanu, iestādēm būtu jāveic 26., 27. un 29. punktā izklāstītie pasākumi.
106. *SNCI* un citas iestādes, kas nav lielas iestādes, rādītāju izmantošanā un mērķu noteikšanā var pajauties uz mazāku rādītāju klāstu un vairāk formulēt kvalitatīvus mērķus.
107. Lai gan iestādēm jāizmanto vismaz tādu rādītāju kombinācija, kas saistīti ar klimatiskajiem riskiem, tām būtu jāveic pasākumi, lai pakāpeniski iekļautu rādītājus, kas atbalsta riska novērtēšanu un stratēģisko vadību saistībā ar iestāžu pakļautību vidiskajiem riskiem, kas nav saistīti ar klimatu, un to pārvaldību, piemēram, riskiem, kas izriet no ekosistēmu degradācijas un biodaudzveidības zuduma, un to potenciālo atstarojošo ietekmi ar klimatiskajiem riskiem, kā arī sociālajiem un pārvaldības riskiem.

6.4 Plānu galvenais saturs

108. Iestādēm jādokumentē savi plāni, tostarp metodoloģija, pieņēmumi, kritēriji, mērķi un darbības, kas plānotas, lai sasniegtu mērķus, kā arī veiktās un plānotās pārskatīšanas. Iestādēm jāprecizē katrā plāna daļā ietverto risku tvērums, piemēram, vai tas attiecas uz vides, sociālajiem vai pārvaldības riskiem, un jānodrošina, lai visos plāna aspektos tiktu risināti vismaz vides riski.

109. Lielām iestādēm jānodrošina, ka to plāni ietver vismaz turpmāk minētos aspektus.

a. Plānu stratēģiskie mērķi un ceļvedis:

- i. augsta līmeņa visaptverošs stratēģiskais mērķis risināt VSP riskus īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā saskaņā ar vispārējo uzņēmējdarbības stratēģiju un vēlmi uzņemties risku;
- ii. visaptverošs ilgtermiņa mērķu kopums ar starpposma mērķiem, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības modeļa noturību pret VSP riskiem, tostarp uzņēmējdarbības struktūras un ieņēmumu atbilstību šādiem starpposma mērķiem;
- iii. galvenie pieņēmumi, ievaddati un pamatinformācija, kas ir būtiska, lai izprastu iestāžu mērķus un mērķrādītājus, tostarp centrālā(-o) vai atsaucē scenārija(-u) izvēle un iestāžu secinājumi, kas izriet no VSP risku būtiskuma novērtējumu rezultātiem, portfeļa pielāgošanas novērtējumiem un citām scenāriju analīzēm.

b. Mērķi un rādītāji:

- i. kvantitatīvie mērķi, kas noteikti, lai novērstu VSP riskus, tostarp tos, kas izriet no pielāgošanās procesa to jurisdikciju, kurās iestāde darbojas, juridiskajiem un regulatīvajiem ilgtermiņa mērķiem un plašākām pārejas tendencēm uz ilgtspējīgu ekonomiku, kā arī rādītāji, ko izmanto, lai uzraudzītu VSP riskus un progresu mērķu sasniegšanā;
- ii. portfeļi, nozares, aktīvu klases, uzņēmējdarbības virzieni un, ja piemērojams, saimnieciskās darbības (t. i., atsevišķas tehnoloģijas), uz kuriem attiecas mērķi un uzraudzības rādītāji, nodrošinot, ka mērķu un rādītāju tvērums pietiekami atspoguļo iestādes darbības raksturu, lielumu un sarežģītību un tās VSP risku būtiskuma novērtējumu;
- iii. laika periodi, uz kuriem attiecas mērķi un rādītāji.

c. Pārvaldība:

- i. plānu pārvaldības struktūra, tostarp lomas un pienākumi plāna formulēšanā, validēšanā, īstenošanā, uzraudzībā un atjaunināšanā, tostarp eskalācijas soļi novirzes no mērķrādītājiem gadījumā;
- ii. ar spējām un resursiem saistītas darbības, lai nodrošinātu atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci plāna efektīvai īstenošanai, tostarp ar VSP riskiem saistītas apmācības un iekšējā kultūra;

iii. atalgojuma politika un prakse, lai veicinātu pareizu VSP risku pārvaldību saskaņā ar iestādes mērķiem un vēlmi uzņemties risku;

iv. pārejas plānošanas procesā izmantotie dati un sistēmas.

d. Īstenošanas stratēģija:

i. pārskats par īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa darbībām, kas veiktas vai plānotas banku pamatdarbības un procesu ietvaros, lai sasniegtu plāna mērķus, tostarp par to, kā iestāde iekļauj plāna mērķus savā lēmumu pieņemšanas procesā un esošajā riska pārvaldības sistēmā, papildinot to ar informāciju par katras darbības novēroto efektivitāti vai paredzamo ieguldījumu attiecīgā(-o) mērķrādītāja(-u) sasniegšanā;

ii. finanšu riska kategoriju politikas un procedūru, kā arī aizdevumu un ieguldījumu politikas un nosacījumu pielāgošana galvenajām saimnieciskajām darbībām, nozarēm un atrašanās vietām;

iii. izmaiņas, kas ieviestas pakalpojumu un produktu klāstā un cenu noteikšanā, lai atbalstītu plāna īstenošanu;

iv. investīcijas un stratēģisko portfeļu sadale, kas atbalsta iestādes uzņēmējdarbības stratēģiju un vēlmi uzņemties risku saistībā ar VSP riskiem, tostarp informācija par produktiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar ilgtspēju un pāreju, un to, kā jebkādas izmaiņas stratēģiskajās finansēšanas izvēlēs tiek papildinātas ar samērīgām riska pārvaldības procedūrām.

e. Iesaistīšanās stratēģija:

i. politikas attiecībā uz sadarbību ar darījumu partneriem, tostarp informācija par iesaistīšanās biežumu, apjomu un mērķiem, iespējamo darbību veidiem un eskalācijas procesiem vai kritērijiem;

ii. procesi, metodoloģijas un rādītāji, ko izmanto, lai apkopotu un novērtētu informāciju par darījuma partneru pakļautību VSP riskiem un atbilstību iestādes mērķiem un vēlmei uzņemties risku;

iii. iesaistes prakses rezultāti, tostarp pārskats par darījumu partneru pielāgošanās spēju un noturību pārejā uz ilgtspējīgāku ekonomiku.

110. *SNCI* un citām iestādēm, kas nav lielas iestādes, savos plānos jāiekļauj vismaz 109. punkta a) apakšpunkta i)–ii), b) apakšpunkta i)–ii), c) apakšpunkta i), d) apakšpunkta i)–ii) un e) apakšpunkta i)–ii) punktā minētie aspekti.

111. Iestādēm jāapsver iespēja izmantot pielikumu kā atbalsta instrumentu, lai izstrādātu un formalizētu savus plānus.

6.5 Plānu uzraudzība, pārskatīšana un atjaunināšana

112. Iestādēm jāuzrauga savu plānu īstenošana, izmantojot uzraudzības procesus un rādītājus saskaņā ar 5.7. un 6.3.4. iedaļu. Iestādēm jā sagatavo regulāras prognozes, lai novērtētu to spēju sasniegt savus mērķus.
113. Uzraudzības sistēmai jāļauj vadības struktūrai vienlaikus sekot līdzi tam, kā attīstās VSP riska uzraudzības rādītāji un sasniegtais progress plāna atskaites punktu sasniegšanā, nodrošinot skaidru un detalizētu pamatojumu neizpildītiem mērķrādītājiem vai mērķiem un novērtējot iespējamo ietekmi uz dažādiem finanšu risku veidiem dažādos laika periodos.
114. Iestādēm ir regulāri un vismaz katru reizi, kad tās atjaunina savu uzņēmējdarbības stratēģiju saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 76. panta 1. punktu, jāpārskata un vajadzības gadījumā jāatjaunina savi plāni, ņemot vērā atjauninātu informāciju, piemēram, jaunus VSP risku būtiskuma novērtējumus, izmaiņas savos portfeļos un darījumu partneru darbības, jaunus pieejamos scenārijus, kritērijus vai nozaru pasākumus, kā arī pašreizējā vai gaidāmā regulējuma ietekmi.

Pielikums

Šis pielikums ir palīginstruments iestādēm, lai izstrādātu plānus, kas nepieciešami saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 76. panta 2. punktu, kā sīkāk norādīts šo pamatnostādņu 6. iedaļā. Ar to netiek ieviestas papildu prasības, bet attiecībā uz katru galveno saturu, kas prasīts pamatnostādnēs, ir paredzēti daži piemēri, atsauces un iespējamie rādītāji, ko iestādes var ņemt vērā, strukturējot un formalizējot savus plānus. Iestādes var pielāgot šīs vienotās pieejas formātu, ja tās nodrošina, ka to plānos ir iekļauts viss prasītais pamatinformācijas saturs. Saskaņā ar nepieciešamību nodrošināt saskaņotību ar citām piemērojamām prasībām, kā noteikts 6.1. iedaļā un jo īpaši 85. punktā, iestādēm būtu jānodrošina pamatnostādņu ievērošanai izmantotās informācijas saskaņotība ar informāciju, kas atklāta saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/2772.

6.4. Galvenais plānu saturs	Atslēgas vārdi vai nepieciešamā galvenā satura elementi		Kvalitatīvo un kvantitatīvo rezultātu un to potenciālo atbalstošo rādītāju piemēri		Atsauces uz citiem ES satvariem	
	Precizējumi un atsauce uz pamatnostādnēm		Potenciālais rezultāts (kvalitatīvs)	Potenciālais rezultāts (kvantitatīvs)	3. pīlārs	CSRD / ESRS
Kā nolasīt šo rīku?						
Tiešs izvilkums no Pamatnostādņu 6.4. iedaļas 109. punkta	Atslēgvārdi vai apakšelements	<i>Skaidrojoši norādījumi ar atsauci uz attiecīgo(-ajām) pamatnostādņu iedaļu(-ām) vai punktu(-iem)</i>	Ar šo pamatnostādņu prasību saistītās potenciālā iznākuma kvalitatīvs apraksts: - ar piemēriem vai “atgādinājumiem”, - piemēram, stāstījuma īpašības.	Ar šo pamatnostādņu prasību saistītās potenciālā iznākuma kvantitatīvs apraksts: - ar piemēriem vai “brīdinājumiem” par rādītāju un mērķu izmantošanu, - piemēram, atceroties, kādus dažādus aspektus varētu aptvert GDR. Visi GDR/GRR piemēri ir tikai ilustratīvi.	Saiknes ar 3. pīlāra un ESRS prasībām, kuras iestādēm attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā, lai nodrošinātu konsekveni un savstarpējo saistību un pēc iespējas paļauties uz pēc būtības identisku vai būtiski salīdzināmu attiecīgo informāciju. Atsauces uz 3. pīlāru un ESRS, iespējams, būs jāatjaunina, lai atspoguļotu turpmākās regulējuma izmaiņas.	
	Atslēgvārdi vai apakšelements	<i>Skaidrojoši norādījumi ar atsauci uz attiecīgo(-ajām) pamatnostādņu iedaļu(-ām) vai punktu(-iem)</i>	Visi piemēri ir tikai ilustratīvi.			

6.4. Galvenais plānu saturs	Atslēgas vārdi vai nepieciešamā galvenā satura elementi		Kvalitatīvo un kvantitatīvo rezultātu un to potenciālo atbalstošo rādītāju piemēri		Atsauces uz citiem ES satvariem	
	<i>Precizējumi un atsauce uz pamatnostādņēm</i>		<i>Potenciālais rezultāts (kvalitatīvs)</i>	<i>Potenciālais rezultāts (kvantitatīvs)</i>	<i>3. pīlārs</i>	<i>CSRD / ESRS</i>
a. Plāna stratēģiskie mērķi un ceļvedis						
i. Augsta līmeņa visaptverošais stratēģiskais mērķis risināt VSP riskus īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā saskaņā ar vispārējo uzņēmējdarbības stratēģiju un vēlmi uzņemties risku	Visaptverošais mērķis:	<i>Tas attiecas uz visaptverošo stratēģisko mērķi, ko iestādes tiecas sasniegt attiecībā uz VSP riskiem saskaņā ar VSP risku iekļaušanu uzņēmējdarbības un riska stratēģijās un vēlmi uzņemties risku saskaņā ar 5.2. un 5.3. iedaļu.</i>	# Stratēģiju kvalitatīvs apraksts, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības modeļu saderību ar pāreju uz klimatneitrālu un ilgtspējīgu tautsaimniecību, jo īpaši, ja uz tiem attiecas CSDDD un/vai CSRD prasības, un to, kā šīs stratēģijas ietekmē VSP riska pārvaldības iniciatīvu virzienu un prioritātes # Augsta līmeņa pieejas to VSP risku pārvaldībai, kuri identificēti kā būtiskākie, ņemot vērā iestādes darbības jomu un būtiskuma novērtējumu	# Visaptverošos mērķus var saistīt ar izvēlētajiem GDR vai GRR mērķiem # Var apsvērt savstarpējas atsaucē uz citām plāna daļām, piemēram, uz a) daļas ii) punktu vai b) daļu	Kvalitatīvie: 1. tabula a) b) 2. tabula a) b) 3. tabula c) d)	ESRS-E1-1 ESRS 2 - BP1 ESRS-E1-MDR-P ESRS-E1-2
	Īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa:	<i>Tas attiecas uz to, kā stratēģiskais mērķis tiek piemērots dažādos laika periodos, kas ņemti vērā saskaņā ar 6.3.2. iedaļu.</i>				
ii. Visaptverošs ilgtermiņa mērķu kopums ar starpposma mērķiem, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības modeļa noturību pret VSP riskiem,	Ilgtermiņa mērķi:	<i>Ilgtermiņa mērķi, kas atbalsta visaptverošā mērķa īstenošanu vismaz 10 gadu laikposmā saskaņā ar KPD un pamatnostādņu 99. punktu.</i>	# Ilgtermiņa mērķi novērst riskus, kas izriet no ES mērķa līdz 2050. gadam panākt SEG neto nulles emisiju līmeni,	# Finanšu riska darījumi ar dažādām ekonomikas nozarēm # Portfeļa pielāgošanas rādītāji	Kvalitatīvie: 1. tabula b) j) 2. tabula b) k) l)	ESRS-E1-1 SEG samazināšanas

<p>tostarp uzņēmējdarbības struktūras un ieņēmumu atbilstību šādiem starpposma mērķiem</p>	<p>Starpposma atskaites punkti:</p>	<p><i>Starpposma atskaites punkti, kas mēra progresu ilgtermiņa mērķu sasniegšanā saskaņā ar pamatnostādņu 100. punktu.</i></p>	<p>ar starpposma atskaites punktu 2030. gadā, ņemot vērā ES mērķi samazināt emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni</p> <p># Ilgtermiņa mērķi un starpposma atskaites punkti, lai novērstu riskus, kas izriet no ES mērķiem, kuri saistīti ar atmežošanu vai dabas atjaunošanu</p> <p># Kā iestāde nodrošina, ka tās uzņēmējdarbības struktūra un ieņēmumu plūsmas ir saskaņotas ar tās ilgtermiņa mērķiem un starpposma atskaites punktiem</p>	<p># Rentabilitātes rādītāji: peļņas un riska korigēti peļņas rādītāji pa attiecīgajiem sadalījumiem (piemēram, nozarēm, portfeliem, produktiem utt.)</p> <p># Uzņēmējdarbības stratēģijas rādītāji: uz nākotni vērsti GDR, kas raksturo iestādes stratēģiju attiecībā uz cenu noteikšanu, kapitālu, likviditāti, bilances sadalījumu</p> <p># Laikus sasniegto VSP starpposma mērķu procentuālā daļa</p>	<p>3. tabula c) d)</p> <p>Kvantitatīvi e:</p> <p>1. veidne 3. veidne</p>	<p>mērķi: ESRS-E1-4</p>
<p>iii. Galvenie pieņēmumi, ievaddati un pamatinformācija, kas ir būtiska, lai izprastu iestāžu mērķus un mērkrādītājus, tostarp centrālā(-o) vai atsauces scenārija(-u) izvēle un iestāžu secinājumi, kas izriet no VSP risku būtiskuma novērtējumu rezultātiem, portfeļa pielāgošanas novērtējumiem un citām scenāriju analīzēm</p>	<p>Galvenie pieņēmumi un atsauces scenārija(-u) izvēle:</p>	<p><i>Tas attiecas uz galveno metodisko kritēriju un pieņēmumu dokumentāciju saskaņā ar 108. punktu, tostarp atsauces scenāriju(-iem), ko iestāde izvēlējusies saskaņā ar 6.3.1. iedaļu.</i></p>	<p># Izvēlētā(-o) scenārija(-u) identificēšana un pamatojums, ko veikusi, piemēram, valsts vides aģentūra, Eiropas Komisijas Kopīgais pētniecības centrs, SEA, NGFS, KPSP</p> <p># Kvalitatīvs apraksts par būtisko vidisko pārkaršanas un fiziskajiem riskiem, ar kuriem saskaras iestāde</p>	<p># Saskaņotības vai nesaskaņotības pakāpe salīdzinājumā ar pasākumiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņām, un/vai etalona scenārijiem izvēlētām nozarēm un/vai darījumu partneriem</p> <p># Vides riska ietekmes uz finanšu riska kategorijām kvantitatīvie rādītāji</p>	<p>Kvalitatīvie:</p> <p>1. tabula j) k) l)</p> <p>2. tabula h) i) j)</p> <p>3. tabula d)</p> <p>Kvantitatīvi e:</p> <p>3. veidne</p>	<p>ESRS-E1-SBM3 ESRS-E1-IRO ESRS-E1-9</p>

				# VSP risku būtiskuma novērtējuma kvantitatīvie rezultāti		
b. Mērķi un rādītāji						
<p>i. Kvantitatīvie mērķi, kas noteikti, lai novērstu VSP riskus, tostarp tos, kas izriet no pielāgošanās procesa, lai sasniegtu tiesiskos un regulatīvos ilgtspējības mērķus jurisdikcijās, kurās iestāde darbojas, un plašākas pārejas tendences uz ilgtspējīgu tautsaimniecību, un rādītāji, ko izmanto, lai uzraudzītu VSP riskus un progresu mērķu sasniegšanā</p>	<p>VSP risku novēršanas mērķrādītāji un uzraudzības rādītāji:</p>	<p><i>Tas attiecas uz rādītājiem un mērķiem, ko iestādes izmanto saskaņā ar 5.7. iedaļu un 6.3.4. iedaļu.</i></p>	<p>Nav norādīts</p>	<p># Ietekme uz augsta riska nozarēm vai darījumu partneriem # Portfeļu pielāgošanas rādītāji un mērķi # Finansētās emisijas pa attiecīgajiem dalījumiem # Progress, kas panākts galvenajās finansēšanas stratēģijās # Nekustamā īpašuma portfeļi ar noteiktu energoefektivitātes līmeni # Enerģijas piegādes bankas koeficients # Fiziskā riska līmenis, kam iestāde ir pakļauta # Informācija par portfeļa riskantumu sadalījumā pa attiecīgajiem iedalījumiem</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula b) c) 2. tabula b) Kvantitatīvie: e: visas veidnes</p>	<p>ESRS-E1-1 SEG samazināšanas mērķi: ESRS-E1-4</p>
	<p>Riski, kas izriet no pielāgošanās procesa regulatīvo ilgtspējas mērķu sasniegšanai:</p>	<p><i>Tas attiecas uz konkrētiem rādītājiem un mērķiem, lai uzraudzītu un risinātu VSP riskus, kas izriet no pārejas un pielāgošanās procesa attiecīgajiem regulatīvajiem mērķiem, piemēram, tiem, kas iekļauti ES klimata tiesību aktos saskaņā ar KPD 76. panta 2 punktu.</i></p>				

				(piemēram, nerezultatīvi riska darījumi)		
<p>ii. Portfeļi, nozares, aktīvu klases, uzņēmējdarbības virzieni un, ja piemērojams, saimnieciskās darbības (t. i., atsevišķas tehnoloģijas), uz kuriem attiecas mērķi un uzraudzības rādītāji, nodrošinot, ka mērķu un rādītāju tvērums pietiekami atspoguļo iestādes darbības raksturu, lielumu un sarežģītību un tās VSP risku būtiskuma novērtējumu</p>	<p>Tvērums:</p>	<p><i>Tas attiecas uz informāciju, kas saistīta ar mērķu un rādītāju apjomu un to nozīmi gan no riska, gan finanšu viedokļa.</i></p>	<p># Attiecībā uz katru mērķi — kādas ir aptvertās darbības, aktīvu kategorijas, nozares un uzņēmējdarbības virzieni # Iestādes līmeņa mērķi, kas sadalīti konkrētākos nozaru mērķos # Mērķrādītāji, ko piemēro konkrētiem portfeļiem, riska darījumiem, aktīvu grupām vai ieguldījumiem, kuriem ir līdzīgas iezīmes vai riski # Konkrētu projektu, tehnoloģiju vai uzņēmējdarbības darbību konkrēti, īstenojami mērķi # Iekļautās bilances un ārpusbilances darbības</p>	<p># To identificēto VSP risku procentuālā daļa, kas tiek aktīvi uzraudzīti un pārvaldīti # To uzņēmējdarbības vienību procentuālā daļa, kurām ir ar VSP riskiem saistīti mērķi, kas integrēti to darbības plānos # Darbību procentuālā daļa dažādos reģionos, kuros ir ieviesti ar VSP riskiem saistīti mērķi un iniciatīvas # To nozaru procentuālā daļa, kuras ir izstrādājušas īpašus rīcības plānus, kas saskaņoti ar grupas līmeņa VSP risku mērķiem</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula b) c) j) 2. tabula h) i)</p> <p>Kvantitatīvie: e: visas veidnes</p>	<p>ESRS-E1-1 ESRS 2 - MDR-T</p> <p>Pašreizējie ieņēmumi pa nozarēm: ESRS 2 - SBM -1</p> <p>SEG samazināšanas mērķi: ESRS-E1-4</p>

			# Aptvēruma izņēmumi un plānotais aptvērums	# Nozaru mērķu sasniegšana		
iii. Laika periodi, uz kuriem attiecas mērķi un rādītāji	Laika periodi:	<i>Tas attiecas uz īstermiņa, vidēja termiņa vai ilgtermiņa laika periodiem, ar kuriem rādītāji un mērķi ir saistīti saskaņā ar 6.3.2. iedaļu.</i>	# Īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķu un rādītāju kopuma kvalitatīvs apraksts # Īstermiņa rādītāju un mērķu palielinājumu pamatojums, ja piemērojams	# Attīstība, piemēram, sasniedzamā(-o) mērķa(-u) līmeņa pieaugums/samazinājums dažādos laika periodos	ESRS-E1.IRO-1_10_AR 12a ESRS-E4-1_04 13d	
c. Pārvaldība						
i. Plānu pārvaldības struktūra, tostarp lomas un pienākumi plāna formulēšanā, validēšanā, īstenošanā, uzraudzībā un atjaunināšanā,	Pārvaldības struktūra:	<i>Plāna pārvaldības struktūra saskaņā ar 6.2.1., 6.2.2. un 6.5. iedaļu.</i>	# Vadības struktūras, jebkuras apakškomitejas un triju aizsardzības līniju uzdevumi un pienākumi	# Plānam veltīto valdes sanāksmju biežums # Kavējumi plāna apstiprināšanā	Kvalitatīvie: 1. tabula e) g) h) q) 2. tabula d) f)	ESRS 2 GOV-1_AR 4

<p>tostarp eskalācijas soļi novirzes no mērķrādītājiem gadījumā</p>	<p>Novirzes un eskalācijas procedūra:</p>	<p><i>Pārvaldības kārtība lēmumu pieņemšanai par koriģējošām darbībām būtisku noviržu gadījumā saskaņā ar 80. un 89. punktu.</i></p>	<p># Eskalācijas protokols, kas nosaka noviržu novēršanas procesu, tostarp to, par ko būtu jāpaziņo, un veicamos pasākumus</p>	<p># Plāna ietvaros veikto iekšējo revīziju skaits # Īstenoto revīzijas ieteikumu procentuālā daļa # Apstrādāto un/vai neatrisināto eskalāciju skaits</p>	<p>3. tabula a)</p>	
<p>ii. Ar spējām un resursiem saistītās darbības, lai nodrošinātu atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci plāna efektīvai īstenošanai, tostarp ar VSP risku saistītās apmācības un iekšējo kultūru</p>	<p>Kapacitāte un resursi:</p>	<p><i>Ar spējām un resursiem saistītās darbības plāna efektīvai izpildei, pamatojoties uz iestādes sākotnējo novērtējumu par iespējamajiem trūkumiem un vajadzībām attiecībā uz iekšējo kultūru un spējām VSP risku jomā saskaņā ar 5.4. iedaļu.</i></p>	<p># Apmācības un attīstības programmas saistībā ar VSP riskiem # Darbā pieņemšanas un darbinieku atlases plāni # Zināšanu apmaiņas un sadarbības platformas # Vadības apņemšanās</p>	<p># Ar VSP riskiem saistītās apmācības pabeigšanas rādītājs # Konstatētie trūkumi ar VSP risku saistītajās prasmēs un zināšanās # Iekšējās komunikācijas biežums un kvalitāte attiecībā uz mērķiem un progresu, kas saistīti ar VSP risku</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula f) m)</p>	<p>ESRS 2-GOV-1 - 23. punkts ESRS G1 GOV-1 - 5.b punkts</p>
<p>iii. Atalgojuma politiku un praksi, lai veicinātu pareizu VSP risku pārvaldību saskaņā ar iestādes mērķiem un vēlmī uzņemties risku</p>	<p>Atalgojuma politika un prakse:</p>	<p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde ņem vērā savu vēlmi uzņemties risku saistībā ar VSP riskiem kā daļu no savas atalgojuma politikas un prakses saskaņā ar KPD 74. panta 1. punkta e) apakšpunktu.</i></p>	<p># Kvalitatīvs apraksts par to, kā atalgojuma politika un prakse ir tikusi, tiek vai tiks pielāgota, lai to saskaņotu ar galveno stratēģisko mērķi novērst VSP riskus un vēlmi uzņemties risku</p>	<p># Rādītāji, kas izmantoti, lai atalgojuma politikās integrētu ar VSP riskiem saistīto vēlmi uzņemties risku # Darbinieku īpatsvars, kuru atalgojumā iekļauti ar VSP risku saistīti rādītāji # Ar VSP risku saistīto rādītāju svērums kopējā atalgojumā</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula i) 2. tabula g) 3. tabula a)</p>	<p>ESRS 2-GOV-2 - 29. punkts ESRS-E1-GOV-3</p>

<p>iv. Pārejas plānošanas procesā izmantotie dati un sistēmas</p>	<p>Dati un sistēmas:</p>	<p><i>Tas attiecas uz datiem un sistēmām, ko izmanto plānu formulēšanai, īstenošanai un uzraudzībai saskaņā ar 4.2.2. iedaļu un 93. Punktu.</i></p>	<p># Datu inventarizācija, identificējot visus būtiskos VSP riska datu punktus un novērtējot to pieejamību un kvalitāti</p> <p># Politika un procedūras datu kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p># Attiecīgo savākto un pieejamo datu punktu procentuālā daļa</p> <p># To sistēmu un procesu procentuālā daļa, kuros integrēti VSP dati</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula p)</p>	<p>ESRS 1 B papildinājums ESRS 2 AR 2 ESRS 2 SBM-1_42a</p> <p>ESRS-E2-4_30c ESRS-S1-6_50d ESRS-S1-7_55b</p>
<p>d. Īstenošanas stratēģija</p>						
<p>i. Pārskats par īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa darbībām, kas veiktas vai plānotas banku pamatdarbības un procesu ietvaros, lai sasniegtu plāna mērķus, tostarp par to, kā iestāde iekļauj plāna mērķus savā lēmumu pieņemšanas procesā un esošajā riska pārvaldības sistēmā, papildinot to ar informāciju par katras darbības novēroto efektivitāti vai paredzamo ieguldījumu attiecīgā(-o) mērķrādītāja(-u) sasniegšanā</p>	<p>Veiktie vai plānotie pasākumi banku pamatdarbības s:</p> <p>Izmaiņas esošajā riska pārvaldības sistēmā:</p>	<p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde īsteno savus mērķus un uzdevumus pamatdarbības ietvaros.</i></p> <p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde iekļaus savus mērķus esošo riska pārvaldības instrumentu kombinācijā (piemēram, ICAAP, ILAAP, RAS, riska ierobežojumi, kapitāla/portfeļu sadalījums, budžeta veidošanas process, stratēģiskais plāns, finansēšanas plāns u. c.) saskaņā ar 5. iedaļu.</i></p>	<p># Jaunu instrumentu ieviešana VSP risku novērtēšanai pašreizējos portfeļos</p> <p># Ar VSP riskiem saistīto mērķu integrēšana vidēja termiņa un ilgtermiņa stratēģiskās plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos</p> <p># VSP risku iekļaušana riska pārvaldības sistēmā</p>	<p># To darbību procentuālā daļa, kuras ietekmē īstenošanas darbības</p> <p># Uzņēmējdarbības lēmumu, kuru mērķis ir īstenot plāna mērķus, procentuālā daļa</p> <p># VSP riska pārvaldības rīku ieviešanas līmenis</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula n) 2. tabula a) 3. tabula c)</p>	<p>Galvenās darbības: ERSR-E1-1_16b</p> <p>ESRS-E1 MDR-A ESRS 2 MDR-A ESRS-E1-2 ESRS-E1-3 ----- ESRS-E2-E5 ESRS-S1-S4 ESRS-G1 MDR-A ESRS-E3 MDR-A ESRS-E4 MDR-A ESRS-E5 MDR-A</p>
<p>ii. Finanšu riska kategoriju politikas un procedūru, kā arī aizdevumu un ieguldījumu politikas un nosacījumu pielāgošana galvenajām</p>	<p>Politika un nosacījumi attiecībā uz darbībām, nozarēm,</p>	<p><i>Politikas un nosacījumi, kas tās reglamentē, tostarp esošo politiku atjauninājumi un jaunizveidotās politikas</i></p>	<p># Pašreizējo politiku saraksts un sākotnējā VSP riska statuss</p> <p># Ceļvedis, kurā sīki izklāstīts, kuras politikas</p>	<p># Politikas pieņemšanas rādītājs, piemēram, to filiāļu vai nodaļu procentuālā daļa, kuras ir</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula d) o) 2. tabula c) e)</p>	<p>ESRS-E1-1_16b ESRS-E1-2 ESRS-E1-3</p>

<p>saimnieciskajām darbībām, nozarēm un atrašanās vietām</p>	<p>atrašanās vietām:</p> <p>Finanšu riska kategoriju politika un procedūras:</p>	<p><i>saskaņā ar 46. punkta b–c apakšpunktu.</i></p> <p><i>Tas attiecas uz pielāgojumiem, kas veikti politikai un procedūrām saskaņā ar 5.6. iedaļu</i></p>	<p>un nosacījumi un to darbības joma tiks atjaunināti vai izveidoti, kā, kad un kas tos izstrādās</p> <p># Attiecībā uz katru politiku var iekļaut šādus aspektus:</p> <p>. Mērķis: kā tas atspoguļo stratēģisko mērķi, riska stratēģiju un atbalsta plāna īstenošanu;</p> <p>. Darbības joma: precīzs uzņēmējdarbības veids, atrašanās vieta, nozare utt., kas tiek pārvaldīti un ietekmēti;</p> <p>. Nosacījumi: skaidri kritēriji, kas nodrošina vieglu piemērojamību un izsekošanu;</p> <p>. Izņēmumi: jebkādi izņēmumi atbilstoši vēlmei uzņemt risku.</p>	<p>pieņēmušas jaunas VSP risku politikas</p> <p># To gadījumu skaits, kad VSP riska politikas tiek pārskatītas un atjauninātas noteiktā laikposmā</p> <p># Darbību procentuālā daļa saskaņā ar atjaunināto VSP riska politiku</p> <p># Iekšējo un ārējo revīziju rezultāti, kas vērsti uz VSP riska pārvaldības sistēmu</p>	<p>3. tabula c) d)</p>	<p>Darbības, kas saistītas ar vietām, kuras atrodas pret bioloģisko daudzveidību jutīgās zonās/to tuvumā: ESRS E4.IRO-1_19a</p>
<p>iii. Izmaiņas, kas ieviestas pakalpojumu un produktu klāstā un cenu noteikšanā, lai atbalstītu plāna īstenošanu</p>	<p>Pakalpojumu un produktu klāsts un cenu noteikšana:</p>	<p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde pielāgos savu pakalpojumu un produktu klāstu un to cenas, pamatojoties uz kritērijiem, kas saistīti ar VSP risku, un iestādes riska stratēģiju un iekšējā kapitāla politiku saskaņā ar 46. punkta b) apakšpunktu</i></p>	<p># Uz risku balstīta cenu noteikšana: cenu pielāgošana, pamatojoties uz aizņēmēja vai projekta VSP riska profilu</p> <p># Stimuli riska mazināšanai: stimulu piedāvāšana klientiem, kas īsteno efektīvas VSP</p>	<p># Cenu korekciju biežums un apjoms, pamatojoties uz VSP riska profiliem</p> <p># To klientu skaits, kuri izmanto stimulējošu cenu noteikšanas priekšrocības</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula r) 2. tabula j) 3. tabula d)</p>	<p>Ar pāreju nesaderīgas darbības: ESRS-E1.IRO-1 AR12</p>

			riska mazināšanas stratēģijas			
<p>iv. Investīcijas un stratēģisko portfeļu sadali, kas atbalsta iestādes uzņēmējdarbības stratēģiju un vēlmi uzņemt risku saistībā ar VSP riskiem, tostarp informāciju par produktiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar ilgtspēju un pāreju, un to, kā jebkādas izmaiņas stratēģiskajās finansēšanas izvēlēs tiek papildinātas ar samērīgām riska pārvaldības procedūrām</p>	<p>Ar ilgtspēju saistīti un ar pārkārtošanos saistīti produkti un pakalpojumi:</p>	<p><i>Finanšu instrumentu veidi (zaļie un ar ilgtspēju saistītie aizdevumi, obligācijas, hipotēkas, fondi...) un konsultāciju pakalpojumi, ko iestāde piedāvā vai pārvalda</i></p>	<p># Stratēģija, politika un kritēriji attiecībā uz zaļajām vai pārejas vai ar VSP saistītām hipotēkām, aizdevumiem un obligācijām</p>	<p># Ilgtspējīga finansējuma izaugsme: ilgtspējīga finansējuma apjoma un īpatsvara pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu # Saistību neizpildes rādītājs attiecībā uz zaļajiem, pārejas vai ar VSP saistītiem hipotekārajiem kredītiem vai aizdevumiem</p>	<p>Kvalitatīvie: 1. tabula m) r) 2. tabula e) Kvantitatīvie: e) Veidnes 06>10</p>	<p>ESRS-E1-3 ESRS-E4-1 AR 1 e Rezultāti skartajām kopienām: ESRS-S3-4 AR 34 b</p>
	<p>Stratēģiskās finansēšanas izvēles atbilstība riska pārvaldības procedūrām:</p>	<p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde, pieņemot lēmumu pielāgot savu uzņēmējdarbības virzienus un stratēģiju, nodrošinās, ka šīs izmaiņas atbilst riska pārvaldības pasākumiem, kas jāievieš saskaņā ar 5. iedaļu</i></p>	<p># Aizdevumu un ieguldījumu portfeļu diversifikācija, pamatojoties uz VSP kritērijiem, kas attiecas uz risku, piemēram, attiecībā uz ekonomikas nozarēm vai ģeogrāfiskajiem apgabaliem # Kredītriska politika attiecībā uz zaļajiem</p>	<p># To jauno finansēto projektu īpatsvars, attiecībā uz kuriem tiek veikts visaptverošs VSP riska novērtējums # Tādu kredītlēmumu procentuālā daļa, kuros skaidri ņemti vērā VSP riski # Peļņas normas par produktiem, kas saistīti</p>		

			<p>aizdevumiem un hipotēkām</p> <p># Kā iestāde, kas finansē atjaunojamās enerģijas projektus, nodrošina, ka projekti atbilst vides aizsardzības noteikumiem, lai izvairītos no juridiskiem un reputācijas riskiem</p>	<p>ar VSP: peļņas normu salīdzinājums starp produktiem, kas saistīti ar VSP, un tradicionālajiem produktiem</p>		
e. Iesaistīšanās stratēģija						
<p>i. Politikas attiecībā uz sadarbību ar darījumu partneriem, tostarp informācija par iesaistīšanās biežumu, apjomu un mērķiem, iespējamo darbību veidiem un eskalācijas procesiem vai kritērijiem</p>	<p>iesaistīšanās politika</p>	<p><i>Skaidras politikas, kuras iestāde ievēros, lai iesaistītu identificētos darījumu partnerus savu stratēģisko un riska pārvaldības mērķu sasniegšanai, ņemot vērā būtiskuma novērtējuma un riska mērīšanas metožu rezultātus, saskaņā ar 46. punkta a) apakšpunktu</i></p>	<p># Mērķis un visaptverošais mērķis, piemēram, riska profila izpratne un/vai atbilstības pārbaude attiecībā uz vēlmi uzņemt risku un mērķiem</p> <p># Darījumu partnerim pieejamie risinājumi</p> <p># Eskalācijas un validācijas process</p>	<p># To darījuma partneru procentuālā daļa, ar kuriem ir turpināts vai plānots turpināt dialogu</p> <p># To darījuma partneru procentuālā daļa, kuriem ir veikts VSP risku novērtējums.</p> <p># Ietverti nozaru, produktu un uzņēmējdarbības virzienu īpatsvars</p>	<p>Kvalitatīvie:</p> <p>1. tabula d) o)</p> <p>2. tabula c)</p> <p>3. tabula b) c)</p>	<p>ESRS 2-SBM 2</p>
<p>ii. Procesus, metodoloģijas un rādītājus, ko izmanto, lai apkopotu un novērtētu informāciju par darījuma partneru pakļautību VSP riskiem un atbilstību iestādes mērķiem un vēlmei uzņemt risku</p>	<p>VSP risku novērtēšanas process, metodes un rādītāji:</p>	<p><i>Tas attiecas uz to, kā iestāde piemēro uz riska darījumiem balstītas, uz nozarēm balstītas, uz portfeli balstītas un portfeļa pielāgošanas metodes saskaņā ar 4.2.3. iedaļu</i></p>	<p># Pienācīgas rūpības pārbaude, lai identificētu augsta riska darījumu partnerus, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem</p> <p># VSP riski, kas atspoguļoti iekšējos vai ārējos vērtējumos un/vai reitingos</p>	<p># To darījumu partneru procentuālā daļa, kuriem tiek veikta VSP riska uzticamības pārbaude</p> <p># Darījuma partneru kredītreitingu izmaiņas, ņemot vērā VSP risku ietekmi</p>	<p>Kvalitatīvie:</p> <p>1. tabula k) l)</p> <p>2. tabula i) k)</p>	<p>ESRS-E1.IRO-1</p> <p>ESRS-E4-1.AR-1a</p>

			<p># Metodes, ko izmanto, lai novērtētu izvēlēto darījumu partneru pielāgošanos klimata pārmaiņām</p>	<p># Riska darījumu koncentrācija konkrētās nozarēs, kas pakļautas paaugstinātiem pārejas vai fiziskiem riskiem.</p> <p># Iesaistīšanās ar VSP saistītās domstarpībās vai incidentos</p>		
<p>iii. Iesaistes prakses rezultāti, tostarp pārskats par darījumu partneru pielāgošanās spēju un noturību pārejā uz ilgtspējīgāku tautsaimniecību</p>	<p>Rezultāti</p>	<p><i>Tas attiecas uz iesaistes rezultātiem, kas ļauj jēgpilni interpretēt darījumu partneru riska profilu un iestādes veiktās darbības saskaņā ar 81.e punkta ii) apakšpunktu</i></p>	<p># Kritēriji, ko izmanto, lai identificētu darījuma partnerus ar nozīmīgiem VSP riskiem, kuriem var būt nepieciešama tūlītēja uzmanība</p> <p># Kredīta nosacījumu, piemēram, procentu likmju vai nodrošinājuma prasību, pielāgošana, pamatojoties uz VSP riska novērtējumu</p> <p># Pastiprināta pienācīgas rūpības pārbaude, piemēram, stingrāku uzticamības pārbaudes procesu ieviešana augsta riska darījumu partneriem</p> <p># Mērķtiecīg(ā)k) iesaiste, piemēram, izstrādājot konkrētus iesaistes plānus, lai risinātu identificētos VSP riskus, piemēram, nosakot uzlabojumu mērķus vai</p>	<p># Pozitīvi (vai jebkāda klasifikācija šīs kategorijas ietvaros) vai negatīvi (vai jebkāda klasifikācija šīs kategorijas ietvaros) novērtējumi par šo darījumu partneru noturību un pielāgošanu iestādes mērķiem un vēlmi uzņemt risku</p> <p># Iestādes veikto turpmāko pasākumu skaits un veidi</p>	<p>Kvalitatīva</p> <p>1. tabula o)</p> <p>2. tabula m)</p> <p>3. tabula c) d)</p>	<p>ESRS-E1 ESRS 2 -SBM- 2_45a AR 16</p>

			piedāvājot jaunus finanšu produktus, kas atbilst darījumu partneru vajadzībām		
--	--	--	---	--	--

